

Maš tednik

Kreol

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

4. leto / številka 41

V Celovcu, dne 9. oktobra 1952

Cena 1 šiling

Spet je tukaj — novi

Warmuthov

žepni vozni red!

Pri nakupu ga dobite brezplačno

WARMUTH BELJAK
VILLACH

V SENCI VOLITEV

Vsaka štiri leta imajo avstrijski volivci možnost in dolžnost, da odločajo o svojem političnem parlamentu in o deželnih zborih. Jeseni 1949 so bile zadnje politične volitve. Na teh volitvah se niso pojavile bistvene spremembe v sestavi avstrijskih državnih in deželnih parlamentov.

Socialisti in volkspartajevci so ostali v vladni zvezi, ker je tako zahtevala državna notranja in tudi zunanja politika.

Po avstrijski ustavi bi se morale nove volitve vršiti najkasneje v jeseni 1953. V zadnjih tednih pa smo pričali naraščajočih medsebojnih napadov. Drug drugemu očitajo korupcijo, poverbe javnih denarjev in malomarnega opravljanja državnega premoženja. Listi so polnili svoje strani o bivšem volkspartajevskem ministru Krauland, katerega so tudi zaprli in ga potem brez procesa in obravnave izpustili. Razume se, da iz tega zadržanja sodnije in sodne uprave še ne sledi, da je imenovan gospod nedolžen, pač pa je jasno dejstvo, da govori državni ali obojestranski strankarski interesi narekujejo tako pot.

Prav zadnji tedni pa so odkrili nov škandal okoli tvornic za papir Steyrermühl, od katere so hoteli socialisti dobiti „popust“ dveh milijonov šilingov. Proces o tej zadevi še teče. Do sedaj je v tem procesu vsekakor zanimivo, da je socialistični ideolog dr. Deutsch pod zaprisego izpovedal pred sodiščem za socialistične ministre zelo neugodne in obremenilne zadeve in se je socialistična stranka maščevala na ta način, da je stavila starega socialističnega voditelja je predstavnika pred strankino sodišče, čje njegovo mnenje o „korupciji“ ne odgovarja gledanju strankinega vodstva.

Takih in podobnih škandalov bomo v volilni borbi doživeli še veliko in sicer na obeh straneh ali celo na vseh treh straneh. Stopnjevalo se bo to medsebojno očitavanje iz tedna v teden, saj smo imeli podobno sliko tudi ob priliki volitev državnega predsednika spomladi 1951. Končni rezultat teh medsebojnih očitkov pa je ta, da se tudi volivci, ki so poučeni ali vsaj mislijo, da so poučeni, ne spoznajo več in je onemogočena razsodba o gospodarskem delu ene in druge stranke.

Za nas koroške Slovence je pregled položaja mnogo jasnejši. Pri vsakih volitvah znajo vse stranke slovenski in se zavedajo tudi važnosti slovenskih volivcev. Da bi morale za te volivce v južnem delu dežele postaviti tudi posebne kandidate, tega pa se seveda ne zavedajo več. Obe vladni stranki sta dajali obljube. Kako pa stvari v resnici izgledajo, najbolj jasno dokazuje pisno, katero smo objavili v originalu v 39. številki našega lista, ki tako zelo nazorno slika zadržanje najvišjih državnih in deželnih predstavnikov do vseh slovenskih vprašanj.

To zadržanje enih in drugih je tako jasno za vsakega Slovenca, da mu odločitev pri bodočih volitvah ne bo težka, ker bo treba soditi le po dejanjih, ne pa po praznih besedah. Na obstoječih razmerah pa tudi prilični obiski ne morejo ničesar spremeniti, ker so pač dejstva močnejša od lepih besed in najlepših fraz. Tudi mnenje državnega kanclerja, da imajo koroški Slovenci svoje zastopnike v obeh gospodov Ferlitscha in Sagaischegg-a v deželni vladi in pa mnenje enega prvih socialističnih pravnikov, da bi slovenska priloga kmetijskemu listu „Kärntner Bauer“ pomenila slovenizacijo Koroške, je za razmere tako značilno, da bo odločitev za vsakega lahko jasna in enoumna.

Kongres sovjetske komunistične stranke

V nedeljo, dne 5. oktobra, zvečer se je pričel v Moskvi 19. vsesovjetski kongres komunistične partije Sovjetske zveze. Uvodni govor je imel namestnik sovjetskega ministrskega predsednika Vjačeslav Molotov. Nato se je začelo zborovanje in prva seja je že trajala celo noč do ponedeljskega jutra.

Napad na Združene države

Na zborovanju je okrog 2.000 delegatov iz vseh pokrajin Sovjetske zveze. V predsedstvo kongresa so bili med drugimi izvoljeni: Stalin, Malenkov, Molotov, Beria, Bulganin, Kaganovič, Kruščev in Vorošilov.

Že takoj v otvoritvenem govoru je Molotov ostro napadel Združene države, da so zakrivile korejsko vojno. Nadalje je očital Združenim državam, da so napravile iz Japonske in Zapadne Nemčije podložniške države. Zatrdil je nato voljo Sovjetske zveze, da ohrani mir, vendar pa bo tretja svetovna vojna neizbežna, ako bodo vojni hujšaki še nadalje poizkušali s svojimi lažmi preprečiti velik del sveta.

Glavno poročilo je imel Georgij Malenkov, ki je govoril pet ur. V svojem govoru je govoril o zunanjem in notranjem položaju Sovjetske zveze ter o gospodarskih in socialnih uspehih komunizma v zadnjih 13 letih.

V svojem govoru je Malenkov zelo obširno govoril o Nemčiji, kjer je hotela Sovjetska zveza vzpostaviti mirno, demokratično in neodvisno državo, kar pa je onemogočil anglo-ameriški imperializem. Zato pa se hitro gospodarsko in socialno razvija Vzhodna Nemčija.

Hvala Sovjetski zvezi

Nadalje je v svojem govoru Malenkov najprej zatrdil, da bi mogla komunizem in kapitalizem mirno živeti drug ob drugem, vendar pa bi se v slučaju vojne So-

vjetska zveza branila tako, kakor v drugi svetovni vojni. Sicer je socialistični sistem Sovjetske zveze boljši kakor kapitalistični sistem Zapada, vendar pa Sovjetska zveza ne bo poizkušala vsiliti svojega sistema drugim. Poudarjal je nato Malenkov velik gospodarski napredek Sovjetske zveze, saj se je proizvodnja od leta 1929 potrojila. Tudi na atomskem področju nima Zapad več monopola in ni sile na svetu, ki bi mogla zaustaviti napredovanje komunizma. Končno je še omenil, da šteje sovjetska komunistična partija danes malo manj kot 7 milijonov članov (približno 3% vsega prebivalstva).

Nato je govoril Malenkov še o politiki Sovjetske zveze, pri tem pa v glavnem o organizaciji in potrebni reorganizaciji komunistične stranke. To je treba očistiti vseh nezadovoljnih in onih, ki so mogoče pod vplivom neke tuje miselnosti. Treba bo najprej prevzgojiti vse člane komunistične partije.

Po govoru Malenkova je bila daljša razprava, nato pa sta govorila šef sovjetskega notranjega ministrstva Beria in pa sovjetski vojni minister Bazilevski.

Šef sovjetske policije je govoril predvsem o posledicah vojne na notranje življenje Sovjetske zveze, nato pa o medsebojnem razmerju narodnosti, ki sestavljajo Sovjetsko zvezo.

V časopisju zapadnega sveta opozarjajo predvsem na to, da je bilo poročilo, ki ga je imel Malenkov, v glavnem nadaljevanje izvajanja članka, ki je izšel neposredno pred kongresom v listu „Boljševik“ in ki ga je napisal Stalin. Opozarja pa zapadno časopisje pri tem tudi na nepravilnost trditve, da bo prišlo do spora med državami zapadnega sveta.

Kongres komunistične partije Sovjetske zveze še traja in računajo, da bo trajal približno en teden.

Avstrija ter bližnji in daljni sosedje

V torek je bilo v Linzu zborovanje avstrijskih industrialcev. Na tem zborovanju je govoril tudi avstrijski zunanji minister dr. Karel Gruber o odnosih Avstrije do ostalega sveta. Minister je omenil naslednje:

Jugoslavija in Nemčija

Avstrijske odnose do Jugoslavije je treba presojati pravilno in je pri tem treba upoštevati, da je doslej smatrala Jugoslavija vse avstrijsko premoženje kot nemško premoženje, ki je postalo last države. Z gleichenberškim sporazumom pa smo dosegli prvo ugodno rešitev za avstrijske lastnike v obmejnem pasu. Tudi vsako odlaganje s pogajanjmi o teh vprašanjih bi samo škodovalo, ker postaja Jugoslavija vedno močnejši člen v zvezi južnovzhodnih držav, kar bo za nas velikega gospodarskega pomena.

Razmerje med Avstrijo in Nemčijo je prijateljsko. Nima pa Avstrija z Nemčijo še diplomatskih zvez, ker bi moral to sporazumno dobiti zavezniški svet na Dunaju.

Posebej je govoril dalje časa zunanji minister o razmerju do zasedbenih sil, to je do Francije, Velike Britanije, Združenih držav ameriških in pa Sovjetske zveze. Med temi državami zasluži glavno pozornost seveda Sovjetska zveza in pa Združene države, saj sta to velesili, ki danes odločata v svetu.

Združene države in Sovj. zveza

Zato je gotovo želja Avstrije, da bi bile difference, ki bi mogle nastati do teh dveh zasedbenih sil, čim manjše. Vendar pa nastajajo popolnoma nepotrebna nasprotstva

v odnosih do Združenih držav. To pa verjetno zato, ker želi združevati ameriški kongres v zvezi z veliko podporo, ki jo dajejo Avstriji Združene države, pravico, da bi vplival tudi na notranjo politiko Avstrije. S tem pa nastajajo velike težave, ki so v zvezi z zahtevo po koaliciji dveh večinskih avstrijskih strank.

Ako kdo danes kritizira avstrijsko gospodarstvo, mora pomisliti, da ne bi mogla nobena država na svetu doseči v povojnih letih več kakor pa smo dosegli v Avstriji — je zatrdil zunanji minister dr. K. Gruber.

Ko je govoril nato zunanji minister še o odnosih do Sovjetske zveze, je omenil, da je ostalo razmerje nespremenjeno. V zadnjem času moremo celo zaznamovati znake, ki kažejo, da se to razmerje izboljšuje in da bi tudi sovjetska zasedbena oblast želela namesto diktata doseči sporazumno sodelovanje z avstrijsko vlado.

Ovira pri tem je samo stališče sovjetske zasedbene oblasti do avstrijske komunistične stranke, ki jo sovjetska oblast vidno protežira in podpira. Avstrijska vlada pa mora razlikovati in razlikuje med komunistično partijo in med Sovjetsko zvezo. Gotovo pa je glavna ovira za prijateljsko razmerje do Sovjetske zveze v tem, ker se Sovjetska zveza protivi podpisu avstrijske državne pogodbe v taki obliki, kakor so jo sprejeli namestniki zunanjih ministrov štirih velesil. Razen tega pa Sovjetska zveza — tako je zunanji minister dr. Gruber zaključil — še ni nikjer in nikdar točno povedala, kakšna je njena končna cena za izpolnitev moskovskega dogovora, kjer je bila slovesno izrečena obljuba o vzpostavitvi svobodne in neodvisne Avstrije.

† Prošt Andrej Truppe

Ob sklepu lista smo prejeli vest, da je umrl v Celovcu po operaciji milostljivi gospod Andrej Truppe, prošt v Dobrli vasi. — Pogreb bo v soboto, dne 11. oktobra t.l., ob 9. uri dopoldne v Dobrli vasi.

KRATKE VESTI

Zvezni kancler dr. ing. Leopold Figl je praznoval pretekli teden petdesetletnico rojstva. K rojstnemu dnevu je kanclerju na seji ministrskega sveta izrazil iskrene čestitke podkancler dr. Schärff, pozneje sta mu čestitala tudi zvezni predsednik doktor Körner in nadškof dr. Innitzer.

V Beograd je odpotoval novi avstrijski poslanik v Jugoslaviji, dr. Erich Filz. Pred svojim odhodom se je mudil novi poslanik pri koroškem deželnem glavarju dr. Wedenigu, ki je prosil poslanika, naj zastopa v Beogradu koroške koristi v smislu dobrih sosednjih odnosov.

Pri izkopavanju jarka za polaganje električnega kabla pri elektrifikaciji železniške proge od Beljaka do Trbiža so našli delavci na kolodvoru v Podkloštru na 250 kg težko bombo. Ta je ležala tu še od vojnih letalskih napadov. Bombo so odkopali in pozneje razstrelili. Od 5. oktobra vozijo na tej progi vlaki z električno silo.

Na Dunaju je obiskalo Evropski vlak 540.759 oseb, število vseh obiskovalcev Evropskega vlaka v Avstriji pa je 799.868 in v vsej Evropi doslej 5.090.550. Z Dunaja je odpeljal vlak v Salzburg.

Danska je prepustila Združenim državam na otoku Grenlandiji prostor za zgraditev letalskega oporišča Severnoatlantske obrambne zveze. To letališče na skrajnem severu zapadno-evropskega obrambnega pasu bo močno skrajšalo letalsko pot iz Amerike v Evropo.

Pet znamenitih evropskih pravnikov z univerz Francije, Belgije, Nizozemske, Italije in Nemčije je sestavilo osnutek za ustavo Združenih evropskih držav.

Zasebne letalske družbe v Združenih državah, ki imajo skupno 1.600 letal, bi mogle v slučaju potrebe prepeljati iz Amerike v Evropo vsak dan po eno popolnoma opremljeno pehotno divizijo, ali v 14 dneh 250.000 vojakov z vso potrebno opremo. V to število letal seveda niso všteta vojaška letala.

Predsednik zveze ameriške letalske industrije je izjavil, da bo ameriška letalska industrija izdelala letos v mesecu decembru okrog 1100 letal in bo dosegla s tem rekord povojne proizvodnje letal.

V Sofiji na Bolgarskem so bili obsojeni na smrt ustreliški škof Žižkov in še trije duhovniki. Še 23 duhovnikov je bilo obsojenih na zaporno kazen. Obtoženi so bili „vohunstva in protidržavnega delovanja.“

Ameriški ledolomilec „Eastwind“ je dosegel najsevernejšo točko, ki jo je doslej dosegla kaka ladja z lastno močjo. Od te točke je še 442 morskih milj (okrog 800 km) do severnega tečaja.

Pri volitvah v poslansko zbornico na Japonskem je dobila od 466 poslancev liberalna stranka 240, napredna stranka 85, desni socialisti 57, levi socialisti 54, neodvisni 30. Nobenega poslanca niso dobili komunisti, ki so imeli doslej 22 poslancev.

Bivši nemški general Mackensen, ki je bil obsojen kot vojni zločinec na dosmrtno ječo, je bil pomiloščen in izpuščen iz zapor. V zaporu so še bivši nemški generali Kesselring, Mannstein in Falkenhorst.

Pri uporih v ujetniškem taborišču na otoku Čeu na Južni Koreji je bilo v bojih ubitih 45 ujetnikov, 120 pa težje ranjenih. Dva ameriška vojaka sta lažje ranjena.

Politični teden

Po svetu ...

Najzanimivejši dogodek v zadnjem tednu v zunanji politiki je gotovo spor med Sovjetsko zvezo in Združenimi državami, ki se je pokazal spet enkrat v zelo ostri obliki.

Med Sovjetsko zvezo in Združenimi državami

V glasilu centralnega komiteja komunistične partije Sovjetske zveze, „Boljševik“, je napisal Stalin članek, ki obsega 50 strani. Znano je, da napiše Stalin za javnost članke samo takrat, kadar je pričakovati kakšnih važnih dogodkov. Gotovo je ta članek napisan namenoma ravno pred XIX. kongresom komunistične partije Sovjetske zveze. V tem članku razpravlja Stalin najprej o gospodarskih vprašanjih Sovjetske zveze in vsega sveta. Zaradi zapadnega imperializma — tako pravi Stalin — je danes svet razdeljen v dve gospodarski področji. Eno tvori Sovjetska zveza s Kitajsko in Vzhodno Evropo. Drugo gospodarsko področje pa tvorijo Združene države in ves ostali svet, ki je odvisen od Združenih držav. Ker pa je pritisk Združenih držav na te države vedno hujši, se bosta predvsem Anglija in za njo še Francija poizkušali znebiti pritiska Združenih držav. Zato Stalin ne napoveduje več spopada med komunizmom in kapitalizmom, kakor je preje večkrat napovedal, ampak nekaj drugega. Napoveduje namreč v svojem članku, da bo nastala neizbežno vojna med posameznimi državami kapitalističnega sistema. Torej najprej vojna med Združenimi državami, Francijo in Anglijo. Kako si to vojno predstavlja, v članku Stalin še ne pove. Le to je v članku rečeno, da zavzema gospodarska kriza v zapadnih deželah vedno večji obseg in da bo ravno zaradi tega moralo priti do vojne med temi državami Zapada.

Končno v svojem članku napade Stalin še enkrat Združene države kot državo največjega imperializma, ki ga je treba uničiti. Dokler ta imperializem ne bo uničen, tako dolgo v smislu Stalinovega članka ne bo miru na svetu. Te besede pa so že stare, novo pri vsem tem je le, da ne napoveduje Stalin več vojne med komunizmom in kapitalizmom, ampak vojno med državami zapadnega sveta.

Komaj se je malo poglelo pisanje o tem Stalinovem članku, že je prišel iz Moskve drug udarec. Gotovo je najboljši diplomat Združenih držav dosedanji veleposlanik v Moskvi, George Kennan. Ta zelo dobro pozna sovjetske razmere in tudi govori rusko tako kakor angleško. Pretekli teden se je mudil veleposlanik v Zapadni Evropi, kjer je bila konferenca vseh ameriških poslaničkov v srednji in vzhodni Evropi. Pri tem je izjavil Kennan, ko je govoril o razmerah v Sovjetski zvezi, da je dovoljenje za potovanje zastopnikom tujih držav zelo omejeno. To je bilo že preje znano in tudi sovjetske oblasti tega niso nikdar zanikale. Vendar pa so v Moskvi to izjavo ameriškega veleposlanika izrabili in so zaradi tega zahtevali takojšen njegov odpoklic. Na to zahtevo Sovjetske vlade je odgovoril že ameriški zunanji minister Dean Acheson, ki je seveda branil ameriškega poslanika. Izjavil je, da je popolnoma resničen oni del Kennanove izjave, ki pravi, da postopajo v Sovjetski zvezi z inozemci ravno tako kakor so postopali v nacistični Nemčiji. Ni pa še povedal Dean Acheson, kako bo z dejantji odgovorila Amerika na zahtevo Sovjetske zveze. Gotovo pa je, da hoče vlada Sovjetske zveze povzročiti spor med Združenimi državami ter med Francijo in Veliko Britanijo.

Kongres v Moskvi

Čeprav je v organizacijskem pravilniku komunistične partije določeno, kdaj naj si sledijo strankini kongresi, ti nikdar niso bili sklicani ob določenem terminu, temveč takrat, kadar je politični položaj zahteval. Še vsak kongres je prinesel nov veter v gibanje komunistične internacionale, vsak kongres je določil smernice svetovni komunistični internacionali predvsem v pogledu načina nadaljnje borbe. Kongres bo torej za naslednja leta določil politična, gospodarska in druga bojna sredstva komunizma. Da so ga sklicali prav sedaj, je dokaz, da dosedanji načini ne ustrezajo več, da je treba pomladitve. Jasno je, da bodo posvetovanja predvsem okrog državnega in ideološkega komunizma. Osvetljena bo linija partije, določeni odnosi do nekomunističnega sveta in to gospodarsko, državno-politično in vojaško.

Katere „snovi“ je treba obdelati? Marshallov načrt je uspel in ni uspel. Uspel je v tem, ko je prepričal, da bi zapadna Evropa iz ruševin padla v kaos in komunizem, uspel je v tem, ko je evropskim narodom bistveno pomagal do obnove in volje do življenja. Politično je uspel, ker je preprečil vdor državnega komunizma na Zapad, gospodarski uspeh pa še ni popoln, ker je do gospodarske enotnosti Evrope še daleč, ker je gospodarska enotnost odvisna tudi od politične in obratno.

Ameriška politika je borbo za zapadno Evropo dobila proti Sovjetski zvezi, ni pa še dobila te Evrope kot take. Montanska zveza, Atlantska zveza so že doseženi mejniki v tej borbi, vidni uspehi, ki pa cilja še niso dosegli.

Kakšna naj bo Združena Evropa?

Med narodi Evrope, zlasti pa med narodi Zapadne Evrope vedno bolj prevladuje prepričanje, da more Evropo rešiti samo združitev evropskih narodov v enotni Združeni Evropi, kjer bodo drug ob drugem mirno živeli vsi narodi Evrope. Zato ni čudno, da je o tem vprašanju govoril tudi sv. oče.

Dne 14. septembra je sprejel papež Pij XII. udeležence kongresa mednarodnega gibanja „Pax Christi — mir Kristusov“, ki je bil v mestu Assisi. To gibanje ima namen širiti med narodi pravi pojem krščanskega miru. Najprej je sv. oče v svojem govoru obsodil brez pridržka vsako krivico in nasilje, pa če jo je treba pripisati tudi članom lastnega naroda.

Nato sv. oče našteva podrobno pogoje, ki bodo morali biti izpolnjeni, če hočemo, da bo zamisel o Združeni Evropi rodila sadove. Ti pogoji so:

„1. Pravičnost, ki naj bo enaka do vseh. To, kar en narod, ena država zahteva zase, to čemur se ne more odpovedati, mora priznati brez pogojev tudi drugemu narodu, drugi državi. Narodno samoljubje večkrat nagiba posameznike ali pa tudi del naroda, da rabi dvojno mero. Treba je zato razuma in volje, da ostane vsakdo pravičen, pravičen tudi tam, kjer se križajo narodne koristi.

2. Medsebojno spoštovanje. Nihče ne sme zaničevati drugega naroda, ker je manj ob-

Eisenhower in Stevenson o veri

Ko večkrat v zadnjem času tudi iz ust državnih poglavarjev slišimo besede, da je vera opij, da je strup za ljudstvo, da je vera samo ostanek starih časov in da spada vera le med bajke za otroke in stare ljudi, je zanimivo, kaj pravita o veri kandidata za ameriškega predsednika.

Guverner Stevenson, kandidat demokratske stranke, pravi:

„Verujemo v Stvarnika, ki nam je dal življenje, sposobnosti pa tudi dolžnosti, da razlikujemo med dobrim in slabim. Isti Stvarnik nam zapoveduje dobro delati in slabo sovražiti. Prepričani smo, da moramo vse svoje delo uravnavati po najvišjih moralnih načelih, verujemo pa, da bo končno zmagovalo dobro nad slabim.

Verujemo tudi, da mora tudi vlada povsod in vedno služiti pravici in dobremu. Samo taka verska opredelitev je napravila naš narod močan in samo ta verska opredelitev bo varovala naš narod pred različnimi moralnimi zablodami.

V veri so najosnovnejši temelji, na katerih slonita moč in varnost Združenih dr-

Nadškof dr. Stepinac:

O verskih razmerah v Jugoslaviji

Zagrebskega nadškofa dr. J. Stepinca, ki je konfiniran v vasi Krašič na Hrvaškem, je obiskal dopisnik francoske poročevalne službe (Agence France Press) iz Beograda. Vprašal je nadškofa, če misli zapustiti Jugoslavijo in nadškof je odgovoril:

„Ostal bom pri svojih vernikih. Ako bi zapustil državo, bi smatrali to kot priznanje krivde, jaz pa imam popolnoma čisto vest.“

Dopisnik ga je nato vprašal o sedanjem položaju Cerkve v Jugoslaviji. Nadškof je dejal:

„Stanje je neizpremenjeno. Jaz sem še vedno nadškof hrvaški in samo sveti oče mi more to nalogo odvzeti. Ne morem sicer izvrševati svoje službe, ker sem zastražen. Zato vrši mojo nalogo pomožni škof Salis.“

Drugod po svetu

V Egiptu je največja egiptovska stranka, vafid stranka, sprejela po dolgotrajnem posvetovanju zahtevo generala Nagiba, da se stranka preosnuje. Ako stranka te zahteve ne bi sprejela, bi bila prepovedana. Tudi je morala stranka ugoditi zahtevi generala Nagiba, da bi izključila dosedanjega predsednika, Mustafa Nahasa. Novi predsednik stranke je sporočil, da je Mustafa Nahas dosmrtni častni predsednik stranke.

V Perziji spor zaradi petroleja še ni končan. Ministrski predsednik Mosadek je stavil Veliki Britaniji ultimatum, v katerem zahteva, da mora britanska vlada odgovoriti, ali sprejme njegove predloge o rešitvi petrolejskega spora. Res sta vladi Združenih držav in Velike Britanije skupno odgovo-

darjen — po številu, moči, bogastvu, kulturi itd. — kakor njegov lastni narod. Tako zaničevanje bi kazalo veliko ozkosrčnost. Treba je spoštovati pravice vsakega naroda, da lahko živi. Ta pravica ne sme biti umetno omejena in ne podvržena strahovanju.

3. Zaupanje. Ljudem svojega naroda zaupamo, dokler ne postanejo nevredni tega zaupanja. Smatramo jih za brate in sestre. Prav tako moramo zaupati članom drugih narodov. Tudi tu ne smemo imeti dveh uteži in dveh mer. Ljubezen do lastnega naroda ne pomeni zaničevanja, nezaupanja in sovraštva do drugih narodov.“

Te besede sv. očeta so tako jasne, da ne potrebujejo nobene razlage. Te besede pa veljajo vsem, veljajo pa predvsem katoličanom, zlasti pa onim, ki se še priznavajo za katoličane tudi v javnem življenju.

To je važno zlasti pri nas na Koroškem, kjer se srečujeta dva naroda. Tu bi morali predvsem katoličani drugega naroda, to je Nemci, pomagati ustvariti pogoje za mirno sožitje obeh narodov v deželi. To pa je mogoče samo na podlagi pogojev, kakor so izraženi v gornjih besedah sv. očeta, papeža Pija XII., ki gotovo ni govoril samo za Slovence ali Francoze. Govoril je tudi za Nemce, zlasti za Nemce katoličane, ki so tudi dolžni poslušati sv. očeta in se ravnati po njegovih besedah.

žav. V veri in ne morda v bogastvu, ne v proizvodnji in najdljivosti, ne v orožju — prav in samo v verskem prepričanju naših ljudi je upanje in trdnost v bodočnosti.“

General Eisenhower, kandidat republi-

kanske stranke, pravi:

Svobodno obliko vladavine si je mogoče zamisliti in jo ustvariti samo na verski podlagi. Tudi stvaritelji Združenih držav so mogli samo s pomočjo Stvarnika doseči tako velike uspehe in samo na verovanju ima njihov revolucionarni podvig pravi pomen. V začetku naše državne zgodovine je napravil naše prednike resnično svobodno samo temeljni stavek naše izjave o neodvisnosti, ki pravi: Vsem ljudem je dal Stvarnik določene pravice, ki jih ne sme in ne more nikdo spreminjati in jemati.

Naši dedje so pokazali, da je le bogaboječ narod dovolj močan, da preživi nasilje in osvobodi sebe in druge. Danes pa moramo mi pokazati, da je naša lastna vera, ki jo vedno znova obnavljamo, dovolj močna, da se postavimo proti vsem nasilnikom in proti vsakemu nasilstvu.“

O razmerju Cerkve in države je izjavil nadškof:

„Ni nobene spremembe, kar je treba obžalovati, ker pri sporu med Cerkvijo in državo trpi samo ljudstvo. — Cerkev pa ne more nikoli popustiti v svojih zahtevah po obveznem cerkvenem zakonu, po svobodi katoliškega časopisa in po verskem pouku v šolah.“

Končno je dopisnik vprašal nadškofa še o sedanjem boju Cerkve v svetu. Nadškof je odgovoril:

„Nikdar v zgodovini človeštva še ni bil Bog premagan. Včasih je sicer izgledalo, kakor da bi bil Bog premagan, toda takrat je bila kazen za njegove nasprotnike vedno najhujša.“

rihi na Mosadekov ultimatum. O odgovoru bo sedaj razpravljala perzijska poslanska zbornica.

... in pri nas v Avstriji

Ni še nikjer uradno izgovorjeno in ni še objavljeno, vendar pa vse tako izgleda, da je med obema vladnima strankama že dogovorjeno, kdaj bodo prihodnje volitve. Te naj bi bile na spomlad leta 1953, četudi bi morale biti po ustavi šele v jeseni. Verjetno bodo volitve koncem meseca aprila. Ni pa še gotovo, če bodo takrat samo volitve v poslansko zbornico. Socialisti hočejo, da bi bile istočasno z državnimi volitvami tudi volitve v deželne zbornice. Medtem pa želi OeVP v nekaterih deželah deželne volitve istočasno z državnimi, v drugih deželah pa želi deželne volitve pozneje. Naj bo tako ali tako, gotovo je, da v teh razmerah ni misliti na kako uspešno zakonodajno delo starega, to je sedanjega parlamenta. Ta bo sprejel le še državni proračun, pa še tega po velikih težavah.

Pri novih volitvah bo število poslancev ostalo v celoti isto, vendar pa bodo na podlagi izida zadnjega ljudskega štetja izgubili le vzhodne dežele (Dunaj, Dolnja Avstrija in Gradiščanska) devet poslancev. Podva poslanka pa bodo imele več Gornja Avstrija, Štajerska in Tirolska. Tudi Koroška bo imela enega državnega poslanca več, torej ne več 10, ampak 11.

Dne 15. oktobra se setane poslanska zbornica k jesenskemu zasedanju. Na dnevnem redu je samo obravnavanje zakona o tem, da bodo smeli izvrševati advokatsko prakso tudi advokati, ki so „volksdeutsch“, četudi niso avstrijski državljani. Na tej prvi seji bo odstopil dosedanji predsednik poslanske zbornice, dr. Leopold Kunschak. Nato bodo seje odgodene do 22. oktobra, ko bodo volili novega predsednika poslanske zbornice. Takrat bo predložil zbornici v obravnavanje tudi finančni minister predlog novega državnega proračuna (za leto 1953). Vendar pa o proračunu še ne bodo podrobno razpravljali, ampak ga bodo izročili finančnemu in proračunskemu odboru, ki naj o proračunu razpravlja. Pri nas je že taka navada, da se na sejah poslanske zbornice ne zgodi nič posebnega in tam navadno o zakonih tudi dosti ne razpravljajo. Poslanska zbornica zakon sprejme tako kakor so bili sprejeti na sejah posameznih odborov ali pa že preje na strankinih sejah. Sedanji parlament je bil bolj zato, da je sklepe sporazumov med obema vladnima strankama potrdil.

Glavni predstavniki obeh vladnih strank na zborovanjih in zaupniških sestankih že govorijo in dajejo izjave, kakor bi bili že v začetku volilnega boja. Tako je govoril notranji minister dr. Helmer na zborovanju zaupnikov socialistične stranke v Innsbrucku. Pri tem je omenil, da bi bilo verjetno zelo težko v sedanjem parlamentu med obema strankama najti sporazum za važne gospodarske odločitve. Treba bo na novo sprejeti zakon o cenah, o prometu z živili. Verjetno bo treba na novo določiti tudi vrednost šilinga v razmerju s tujimi valutami. To pa bi moglo povzročiti zvišanje cen najvažnejšim življenjskim potrebščinam. Gotovo pred volitvami tega ne bi hotela vzeti na sebe nobena stranka in zato bo vse to čakalo novoizvoljeni parlament. Razen tega je dr. Helmer na tem zborovanju še ostro napadel one, ki očitajo njemu in ostalim socialističnim prvakom nepravilnosti pri podzavljajem podjetju Steyrermühl. To je tovarna za papir, od katere so po navedbah direktorja dr. Landertshammerja in tudi dr. Jul. Deutschla zahtevali pri socialističnem podjetju „Vorwärts“ popust v ceni papirja do zneska dveh milijonov šilingov.

Na Dunaju je na sestanku načelstva OeVP govoril tudi načelnik stranke ing. Raab. Ta je najprej omenil, da je očitek korupcije, ki so jo socialisti očitali OeVP, padel nazaj na socialiste. Nadalje je dejal, da ni nujno, da bi ostala na vladi vedno ista koalicijska strank. Končno je izjavil še ing. Raab, da je zato, da se geslo lastnjega katoliškega shoda: svoboda in dostojanstvo človeka izvede tudi v praktičnem življenju, za tem mora stremeti OeVP.

Letos se je razmeroma hitro začelo večati število brezposelnih. Za konec septembra izkazuje statistika delavnih uradov za celotno Avstrijo 116.279 brezposelnih, od tega moških 55.810. Na Koroškem je bilo koncem septembra brezposelnih 3.744 in je to število narastlo od meseca avgusta za 186. Nevarnost je, da bo to število v mesecu oktobru in še bolj v naslednjih mesecih prekomerno narastlo.

Spomin na Holandijo

„Slavčki“ pa tudi drugi bralci „Tednika“ čutijo tesno povezanost z rojaki v Holandiji. Stalno beremo o njih hvalevrednem prosvetnem delovanju. Ponosni smo na te naše brate, ki tako daleč od domovine res vzorno skrbijo za kulturno in versko izobrazbo.

„Slavčki“ se posebno radi spominjamo večerov, ki smo jih preživeli v Limburgu. Ko smo bili preteklo soboto spet skupaj v Mohorjevi hiši, je vsak vedel povedati to ali ono veselo od tam in vsak je dejal: „V Holandiji je bilo tako fletno, da bi kar takoj spet šel tja.“ Med Slovenci v Holandiji in nami se je stvarila tako tesna vez, da je čas pa tudi druge neprilike ne bodo pretrgale.

Ob večerih, ko smo v mraku sedeli pri družinah, se nam je zdelo, kot da smo med svojimi. Zepeli smo in se nasmejali in kar nismo se mogli spraviti spat. Za naš telesni blagor so v času našega bivanja v Holandiji skrbele družine sledečih rojakov, v Heerlerheide: g. Anton Robek, g. Anton Kozole, g. Jožef Svet, g. Franc Bohanec, g. Franc Parfant, g. Martin Garaj. V Eygelshoven-u pa gospod Albin Papež in gospa Marija Konte.

Glasnik „Marije Pomagaj“, list holandskih Slovencev, prinaša v septembski številki pod naslovom „Slovenska pesem v tujini“ članek predsednika slov. katoliških prosvetnih društev v Holandiji, kateri nam pokaže, kakšen odmev je našla naša pesem med rojaki v Limburgu in kako lepo skrbijo Slovenci v Holandiji za kulturno izobrazbo. Iz članka povzemamo sledeče odlomke:

Spomnil bi rad drage rojake na to, kar je nam vsem še v živem spominu, saj je mnogim izmed nas zdrknila solza po utrujenem obrazu, ko je zaslísal srebrne glasove okteta koroških pevcev, „Slavčka“.

Ob njih petju so nam uhajale naše misli nazaj v našo fantovsko ali deklíško do-

bo, vzbujala se nam je želja: „nazaj“. Tudi naša mladina, ki žal ne pozna lepote in nedolžnega veselja v naši rodni Sloveniji, je dobila lepe vtise. Porodile so se ji želje, ki jih pa žal še ni mogoče uresničiti.

Obisk „Slavčka“ med slovenskimi izseljenci je bil kakor diamantni kamen med črnim premogom in dimom naših kolonij. Njih nastop in njih glasovi so osvojili naša srca. Naše svidenje je bilo prisrčno, še bolj prisrčno, celo boleče, je bilo naše slovo. Pesmi ob slovesu so udarjale bolešno na naša ušesa, so bile kot kaplje pelina, ki so kapale na naša srca, saj so bile to pesmi slovesa.

Koroški pevci so sejali med nami seme ljubezni do slovenske pesmi, do slovenskega rodu. To seme je padlo na rodovitna tla tudi med našo izseljensko mladino. Vzklilo bo in obrodilo bo sadove.

Potrudimo se zato tudi mi tukaj v Limburgu, da bomo v bodoče v naših društvi še lepše in boljše delovali. Pomagajte zlasti pri vzgoji naše mladine, da bi še bolj vzljubila vse, kar je našega, slovenskega. Morda nas bo usoda pripeljala nazaj v našo lepo domovino. Kako bomo tedaj ponosni, če bomo znali doma pokazati, kaj smo se v tujini lepega in koristnega naučili.

Koroški „Slavčki“ naj nam bodo zgled v požrtvovalnosti. Slišali smo, kako zvesto so hodili vse mesece pred turnejo vsak teden ali celo po večkrat na teden od daleč, z vlaki in avtobusi na vaje.

Da, za vsako kulturno delovanje je treba požrtvovalnosti. Če bi bilo med nami še nekoliko več tega, potem bi bili tudi naši uspehi še lepši.

Zato pa napravimo dober sklep za bodoče: Še trdneje se bomo oklepali naših slovenskih katoliških društev. Še bolj zvesto bomo hodili na pevske vaje ali na vaje igralske družine. Vsak izmed nas se bo zavedal svoje naloge.

Zahvala „Slavčku“

Ko se oglašamo Slovenci iz Porurja in Westfalske, pozdravljamo koroške Slovence. Pri tem pa se moramo zahvaliti koroškemu „Slavčku“, ki nas je obiskal dne 20. julija in prinesel pozdrave iz slovenske Koroške ter nam zapel mnogo lepih pesmi.

Prireditev je bila zaradi pomanjkanja časa za nas prekratka, vendar pa izredno pri- srčna. Zbrali smo se v zasilni leseni cerkvi, katero danes že nadomešča lepa, nova, zidana.

Prvi del koncerta je imel bolj nabožen značaj, v drugem delu pa so bile narodne pesmi. Pri vseh navzočih je prireditev silno globoko vplivala in večina je bila ginjena do solz, ko smo slišali lepo našo domačo

koroško pesem. Prvič je to bilo po dolgih letih, saj je vse naše kulturno delo in življenje med vojno in vsa povojna leta spalo. Zato tudi na kaj takega, kar so nam pripravili naši bratje s Koroškega, nismo bili pripravljeni.

Pripravljeni pa tudi nismo bili na sprejem in primerno pogostitev, kakor se spodobi, ko po dolgih letih pridejo bratje na obisk. Zato prosimo „Slavčka“, prosimo pa tudi predsednika Narodnega sveta koroških Slovencev, dr. Joškota Tischlerja, naj nam pomankljivosti oprostijo.

S ponovno prisrčno zahvalo prav prisrčno pozdravljajo

porurski in westfalski Slovenci.

Našim rojakom

Današnji ljudje v splošnem več ne vedo, kaj je prav in kaj se spodobi. Še posebej se to tiče koroških slovenskih staršev, ki se sramujejo materine govornice in bi se raje imeli za člane bogvedi katerega naroda, le svojega ne, ker je ta slovenski — in je po politični meji ločen od močnega debla. Tu pa je osramočen in zaničevan zaradi svoje maloštevilnosti in gospodarske šibkosti ter nežnosti svoje duše...

Toda slovenski narod je narod slavljениh in ne bo izginil. Živi in bo živel kljub vsem odpadnikom; le zamišljeno gleda za tropom nezvestih in neizmerna žalost se ga polasti... Tedaj pa se venomer zdrami, za-

kaj zmerom ga poraja nova pomlad in mladike ženejo nove liste in cvetove...

Po skrivnem zakonu začne tisočletno narodno drevo po najtemnejših dneh bujno zeleneti in cveteti, ker se je še tesneje združilo z domačo zemljo. Zelenelo in cvetelo bo to drevo, dokler bodo donele naše pesmi po gorah in ravninah Gorotana, bodisi v cerkvi in v šoli, na odru, doma, pri slovesnostih in drugih sestankih — dokler se bomo zavedali besed nedosegljivega mojstra slovenske besede, da je slovenska beseda beseda praznika, petja in vriskanja.

France Zidnik.

Boleč spomin

(Odlomek iz zbornika „Stvarnost in svoboda“)

Gotovo vedo tudi naši sosedje, ki hočejo zgraditi nov red na krščanskih etičnih načelih, da je tudi slovenskemu narodu Bog vdihnil življenje; da mu je dal ta prostor pod soncem, ki so ga naši očetje čuvali, ga nam izročili, da bi ga tudi mi dali svojim otrokom. Po božjih in človeških postavah ima ta narod pravico do kulturnega in s tem do narodnega življenja. Kakor velja zapoved: Ne ubijaj! zame, velja tudi zate, ki držiš roko na Evangeliju, dragi moj sed!

Slovenci živimo ob stiku velikih kultur: slovanske, romanske in germanske. Vse tri se zrcalijo in čudovito prepletajo v našem duhovnem izročilu. Svojo vlogo in nalogo čutimo prav v posredovanju teh velikih in različnih duhovnih zakladov. Želeli bi biti posredniki miru ob mejniku, v katerega zadevajo valovi treh velikih plemen. Ali bi ne bilo bolje tudi za našega zapadnega ali

za severnega sosedu in za njegovo kulturo, da bi mi posredovali to kulturo vzhodnemu oziroma severnemu sosedu? Lastnemu narodnemu in kulturnemu življenju pa se ne moremo odreči. In se tudi ne bomo. Tisoč in petsto let smo vzdržali ta pritisk in ga bomo še dalje.

Verujemo pa, da mora priti za vsak zločin kazni in da nastopi za vsakim trpljenjem povičanje.

Jože Peterlin.

O valovih sanj

Zvona zvok
mili jok...
srečna duša
žejna ruša,
zvezdno nebo
speče oko...
srčece
sončece,
ki tam spava,
kjer daljava,
kjer višava
v večnost plava...
solza zemlje
žalost jemlje —
duh pa dremlje...
Bližnji vir
daje mir —

Valentin Polanšek

Jesenski občutek

Na jug mi zopet sonce je zbežalo,
prezgodaj jemlje tožni dan že noč;
oko v vejevje golo zre iščoč —
zaman sedaj bo cvetja tam iskalol

V odpovedi srce je vztrepetal...
Nekdanji vzklík je krik obupajoč —
umira zdaj v tišini begajoč...
v neskončnost vse bi rado spalo...
spalo.

Pastir že trpko gleda na planino
in čreda na prisojnjem hribu joče —
pod gorko streho bitje vsako hoče...

Zgubila zemlja maja je milino;
kot sivolasa starka tukaj hira,
v naročju ji pa vse molče — umira...

Valentin Polanšek

Pralne stroje - Alfa in Miele separatorje

za posnemanje mleka, mlatilne stroje vseh vrst in velikosti, čistilnike za žito, izruvače za krompir, kakor tudi vseh vrst druge gospodarske stroje kupite — tudi na mesečna odplačila — pod zelo ugodnimi pogoji pri domačem podjetju

Johan Lomšek

Zaloga strojev in koles. — Zagorje-št. Lipš, p. Eberndorf (Dobrla vas), Koroško.

Karel Mauser:

Jamnik

(27. nadaljevanje)

Ni hotel bezati v Lojza. Pa se je že Prosenarju zdelo neumno. Saj sta oba na bajti.

Toda v Petru je žarela samo ena misel: Da bi zlodej ne prodajal. Čeprav nimata govorjenja, zemlja je vendar še skupaj. Še sta na Rakarjevem.

Zdaj se je vse omajalo. Reza se ne vidi rada na Jamniku. Silila bo v dolino. Lojz sam je z eno nogo že spodaj. Še pred Prosenarjem je česnal nekaj o fabriki.

Nekoč bo torej prišlo: ocenili bodo tole culo beračije, Lojz bo vzel svoj del in šel. In še slabo se bo prodalo. Dolinci sem na Jamnik ne bodo silili. Le kaj naj iščejo todle? Za sonce jim ni, za kurjice, ki jih je toliko pomladi, tudi ne. Za nekaj tisoč kron bo vse prodano.

Peter čuti, da bo to velik greh. Saj res bajta ni veliko vredna. Tudi zemlje ni veliko. Toda po Petrovi pameti domačije ne moreš kupiti z denarjem. Tistega ne moreš kupiti, kar je v domačiji skritega. Tisto prvo otroško kobiljenje okrog bajte, tistega duha ob praznikih, tistih lepih spominov. To se ne prodaja in ne kupuje. Zemlja, lepša zemlja, da, to se kupi. Toda take zemlje na Jamniku ni. Vsa zemlja todle je že posvečena, je živa. Jamničani jo pestujejo. Ne scrkljano, bolj trdo, po drvarsko, z žuljavo roko.

Barbara ima tudi bajto. Toda to je nekaj drugega. Peteru se zdi, da bi moral vselej mežati, kadar bi hotelo oko objeti domačo bajto.

Prav na dnu srca je šibko upanje, da bi morda Lojza lahko izplačal. Tisti prihranki od drvarjenja bi šli, tisti lepi macesni bi šli, nekaj bi morda Tomažin posodil.

Pa na to Peter jasno ne upa misliti. Mislil preveč boli. Je nekoč tako mimogrede vprašal Prosenarja, na koliko bi on cenil vso Rakarjevo bogatijo.

Les bi nekaj vrgel, če bi gmajno v frato posekal — je rekel. Bi dejal, takole za osemdeset tisoč kron bi se dobro prodalo. Ko smo na Jamniku.

Osemdeset tisoč kron! Petra kar zebe. To je dvajset tisoč dinarjev. To se pravi — deset tisoč je Lojzevih. Kje naj jih vzame? Dva tisoč je prihranil. Nekaj več kot nič. Macesni bi nekaj vrgli. Pósođa je pa pósođa. Na najboljšem koncu zanič. Žuli te in žre in ne skoplješ se zlepa iz dolga. Na Jamniku že ne, ko ni pravega zaslužka. Kar drvarjenje prinese. Pa tisto tudi ni vedno.

Do večera se pobija Peter z mislimi pa jim ne pride do konca. S čudno žalostnimi očmi je obletel hišo in stopil čez prag.

Še tisto travo podere, ki ga čaka.

Počasi je klampal v breg. Pa se je kar naprej ustavljal in se oziral nazaj. Takale prijetna bajta! Tako prijazna.

Od gmajne je dihal veter in cvrčanje murnov se je zlivalo z vseh koncev.

Z globokim vzdihom je Peter poiskal pregreto kosišče. Seno je že šumelo. Kobilice so se odganjale od bilk in gostolenje ptičev je obžarjalo vonjajoči breg z neznanosko milino.

Z ihto je Peter zamahnil. Rose še ni bilo, pa je vedel, da bo z nočjo prišla. Kosil je s čudno praznoto. Kakor da sam sebi odkša tla.

Barbara je prišla, ko je že skoraj končaval. Kosa se je že močila.

„Saj razmetavala teh redi ne bom,“ je rekla preprosto. „Čez noč bo nemara močna rosa. Le kar je suhega, bi spravila v kopice. Toliko, da bo jutri prej suho. Saj ni veliko.“

Potlej se je zasmejala:

„Tudi zate zem prinesla grablje, če mi boš hotel pomagati.“

„Saj doma nimam kaj početi,“ je rekel mehko. „Če sem do polnoči tukaj. Nihče me ne čaka.“

„Tudi mene ne,“ je rekla tiho.

Ni dvignila glave. Čutila je, da se je Peter v zamahu

obrnil in da je kosa zadela v na pol prhel štorček stare leske.

Stopila je po grablje in pričela grabiti pod breg.

Potlej je nenadoma rekla:

„Malo borovničevca sem ti prinesla. V cajni je, Peter.“

„Ni bilo treba, Barbara.“ je rekel.

Zadnje trave so padale.

Ko je obrisal koso, je stopil za leščevje. Požirek borovničevca mu je dobro del, Odvezal je oselnik in ga zapičil v zemljo.

Barbara ga je sprejela s smehljajem.

„Spešna si,“ je rekel. „Tako lepo se je sušilo.“

Potlej je pričel grabiti z vrha in Barbara je odgrabljala naprej. Skoraj nič nista govorila.

Stemnilo se je kakor se pač stemni v poletju, ko so jasne noči. Prave teme ni bilo, kakor da prgišče dnevene svetlobe še trepetajo po obronkih in prežarja mrak. Zvezde so gorele nad cerkvico sv. Primoža in nad Jelovco.

„Še bo lepo,“ je dejal Peter, ko je potegnil ograbek do Barbare. „Tako prijetno vleče z Jelovce.“

„Upam,“ je spokojno rekla Barbara.

Petru se je zdelo, da še Barbarin glas diši po senu in po rosi. Zdaj je bil tako blizu tisti besedi in bridke poldanske misli so se nekam izgubile.

Seno je bilo v kopicah. Zdaj je treba po cajno in po koso. S čudnim trepetom je lezel Peter v breg.

„Tako sem ti hvaležna, da si mi pokosil,“ je rekla Barbara. „Sama bi se domala ves teden pobijala todle.“

„Veliko sem ti še dolžan. Materi si takrat tako lepo stregla.“

Mehak je bil Petrov glas.

Obstala sta za leščevjem. Peter je segel po kosi pa je ni dvignil. In Barbara je kar držala za locenj pri cajni.

„Ne bo v škodo, če malo sedeva, se je utrgalo iz Rakarjevega. „Ne mudi se nama in otroci naju ne čakajo. In toplo je.“

Brez besede je sedla.

(Dalje prihodnjič)

CELOVEC

Nedeljska služba božja je ob pol deveti uri vsako nedeljo v slovenski cerkvi v Priesterhausgasse.

Popoldanska pobožnost je ob nedeljah in praznikih ob pol 8. uri zvečer.

TRI JEZERCA NA SVINJI PLANINI

Proti koncu spisa se je v zadnji številki „Tednika“ z dne 2. oktobra vrinila mala napaka. Tam stoji namreč o zdravlilu zoper kašelj, pripravljenem iz planinskih grump ali pljučnika: „Zdravilo je gotovo. Vživaj po eno žlico na dan“. — To ni pravilno. Saj to zdravilo ni noben strup! Pravilno se mora glasiiti: „Uživaj zdravilo po žlici večkrat čez dan!“

VAŽNO OPOZORILO!

V založbi Družbe sv. Mohorja je te dni izšla knjiga „Nadškof Jeglič“. Pisec knjige je mons. dr. Jože Jagodic. Knjiga je slika verskih, socialnih, kulturnih in političnih razmer v dobi Jegličevega življenja.

SMIHEL PRI PLIBERKU

V nedeljo, dne 28. 9., smo imeli pri nas celodnevno češčenje. Krasen jesenski dan je bil, kot bi si lepšega ne mogli želeli. Kot bi se nebo razjasnilo za naše češčenje in za Rozalijo, medtem ko je preje deževalo in naslednji dan je bil zopet dež.

Cerkev je bila celo dopoldne polna. Pri spovednicah je bil precejšen naval, tako da so imeli gospodje obilo dela, od sedme

VÖLKER - MÖBEL
Celovec, Villacher Ring 45-47

do 12. ure so spovedovali. Posebna zahvala gre tukaj preč. gospodom, ki so pomagali. Bili so: P. Anton Cvetko, profesor Mihelič Silvo, p. Jakob iz kapucinskega samostana v Celovcu. Pa tudi domači gospodje so morali tokrat pridno pomagati.

Prvo božjo službo so imeli g. salezijanec Cvetko. V ognjevit, navdušeni pridigi, prepleteni z živimi vzgledi, so nas navduševali za ljubezen do Jezusa v Najsvetejšem zakramentu. G. Cvetko so imeli tudi večerno pridigo. Poslušali bi jih kar cel dan in celo noč! Škoda je bilo, da so rekli „Amen“.

Drugo božjo službo so imeli gospod p. Jakob. Njih pridiga je bila odmev katoliških shodov v Berlinu in na Dunaju: „Bog živi“, zato pa dostojanstvo in svoboda človeka, ker tudi njegova neumrljiva duša živi in bo živela vekomaj. To je bistvo naše vere.

Sledile so maše s petjem g. Zimolina, ravnatelj Karitativne pisarne v Celovcu, profesorja Miheliča ter domačih gospodov. Glavni pridigo in sveto mašo so imeli mil. g. dekan in prošt iz Pliberka, g. Trabesinger. Večerno asistiranje mašo pa so imeli č. g. novomašnik Krištof iz St. Jakoba, ki so delili po sveti maši še novomašniški bla-

Sejalne stroje, pluge, brane

nudi pod ugodnimi plačilnimi pogoji

MAX TRAUN

PLIBERK — BLEIBURG, Kumeschgasse 14.

goslov. Tako je bil ta dan res zopet dan, katerega je naredil Gospod. Dan božje milosti in blagoslova. Za smihelsko faro, dan božje slave.

Dekleta so se potrudile, da so cerkev okinčale kot druga leta prav okusno in dostojno. Posebno veliko noči so žrtvovala smihelska in štrpiska ter črgoviška dekleta. Cerkvni zbor pa se je tudi tokrat potrudil, da je počastil Jezusa in mater Marijo s svojimi najboljšimi in najlepšimi pesmimi. Mogočno so doneli slavospevi pri svetih mašah. Smihelčani smo kar ponosni, da imamo tako spretnega in požrtvovalnega organista in pevovodjo, Miha Sadjaka, ki kljub težkemu delu najde čas za vežbanje pevcev. Hvaležni smo tudi vsem pevcom in pevkam, ki nam tako lepo prepevajo nedeljo za nedeljo, posebeno pa še ob praznikih, pri svetih mašah. Hvala moškemu in mešanemu zboru za njun trud!

RUDA

Zopet moramo javnosti sporočiti razveseljivo novico. Mladi Franz Pirk, pd. Štampernik, je dobil dne 2. oktobra t. l. mojstrsko pismo (Meisterbrief). Postal je kovaški mojster in ga s tem tudi mi vsem okoličanom toplo priporočamo.

Postavil si je tudi novo poslopje za kovačnico, ki bo kmalu dogotovljena. Tako bo lahko vsak svoje konje lepo pod streho

Pri nas na Koroškem

podkoval, da ne bo treba v dežju in snegu zunaj stati. S pridnostjo se res mnogo do-seže.

Mlademu mojstru vsi čestitamo!

ŽITARA VES

Kakor smo na kratko poročali že v zadnji številki „Našega tednika“ nam je v nedeljo, dne 14. 9., pokazala naša mladina Finžgarjevo igro v štirih dejanjih „Divji lovec“. Igralci so bili mladina iz tovarne Reberce in pa kmečka mladina iz okolice. Bili so večinoma novinci, ki pa so v nekaterih prizorih tako sijajno igrali, da je publiki zastajal dih. Navrh pa so prišle zopet vesele točke, da se je občinstvo zopet malo poživelo in nasmejalo. Kljub kinopredstavi, ki je bila v sosedni gostilni, je bila dvorana polna.

Ker pred prireditvijo ni bilo vabila v „Našem tedniku“, so se naročniki in bralci lista menda pritožili in tako smo morali igro ponoviti.

Na rozalsko žegnanje smo torej „Divjega lovca“ ponovili in je bila udeležba kljub veselicam lepa.

Želja mnogih je, da bi to igro še kje drugod ponovili. Kdor je zamudil kulturno prireditev doma, naj si jo ogleda prihodnjič, kjer bodo pač nastopili. Tudi fantovski zbor je z domačo pesmijo navdušil gledalce.

Naj našim bralcem sporočimo še žalostno vest, da je umrl v Selu pri Žitari vesi Štula Aleks. Rajni je bil dolgo vrsto let žagar. Kakor je on rezal hlode in so od

VÖLKER - MÖBEL
Celovec, Villacher Ring 45-47

njih padale deske, tako je bila tudi njegova zadnja želja, da naj bo njegovo zadnje bivališče iz enakih desk; ta želja se mu je tudi izpolnila. Bil je zvest sin svojega naroda; naj počiva v miru!

Tudi Lipejeve matere (Plantev) v Duleh pri Žitari vesi ni več med nami. Pokopali smo jo na 28. septembra. Bila je lep vzgled našim kmečkim materam, to je pokazala tudi obilna udeležba pri pogrebu. Rajna zapušča okoli 50 potomcev, ki so vsi dobro krščansko vzgojeni in ponos našega naroda.

SV. LENART PRI SEDMIH STUDENCIH

Kakor smo zvedeli se je blizu Beljaka ponesrečil častiti g. Dragotin Butkovič, predsednik Slovenskega katoliškega prosvetnega društva v Gorici. Ker je g. profesor Butkovič znan našim pevcom, saj je bil on tisti, ki nam je pripravil tako lep sprejem v Gorici, smo sprejeli to vest z žalostjo na znanje. Veseli pa smo bili, ko smo zvedeli, da se g. profesorju ni kaj hujšega zgodilo, le njegova „vespa“ je težje poškodovana. Omeniti tudi moramo, da se je g. profesor isti dan, ko se je ponesrečil, oglašil tudi v Sv. Lenartu. Njegov obisk nas je zelo razveselil. Upajmo, da si bo g. profesor skoro opomogel od ran, kar mu vsi pevci prav iz srca želimo.

Ravno leto je poteklo, odkar nas je zapustil Jurčev Hanzl in odšel v Kanado. Mnogo se je med tem časom spremenilo tu pri nas. Naš Hanzl pa nam redno piše in javiti moramo vsem, da se mu zelo dobro godi. Sedaj je odšel na novo službeno mesto nekoliko bolj na sever. Bog daj, da bi se mu še naprej dobro godilo, in prepričani smo, da se mu bo, kajti Bog ne zapusti človeka, ki je dober in pobožen in ki ne pozabi svoje materine govornice.

Tebi pa, Hanzl, v daljno Kanado pošiljamo vsi najlepše pozdrave, naj Te ljubi Bog ohrani zdravega in veselega še mnogo let, da se bomo še nekoč videli. Naj bo „Naš tednik“, ki ga gotovo v redu prejemaš, še naprej vez med Teboj in med nami.

RADISE

Že dolgo se nismo oglašili v „Našem tedniku“, da bi bralcem povedali zadnje naše dogodke. Krivo temu je predvsem obilno delo, setev in spravlanje pičlih pridelkov. K prenapornemu delu nas sili tudi pomanjkanje delavcev. Razen tega pa nam je letos povzročilo veliko dela tudi neprestano deževno vreme. Nazadnje moramo pa

priznati, da je deloma tudi naša lenoba kriva, ko se tako dolgo nismo oglašili.

V nedeljo, dne 14. septembra, smo se spet zbrali v naši preprosti dvorani. Meseca maja smo bili tako zaposleni z nabavo in slovesnostjo blagoslovitve novih zvonov, da nismo mogli takrat proslaviti materinskega dne. Zato smo ta praznik preložili na jesen in smo se proslave udeležili veliki in mali. Uvodne besede je govoril preč. g. župnik Jank, nato pa so korajžno stopali na oder mali in veliki. Vsi so v lepih besedah in verzih poudarjali ter opevali hvaležnost, ljubezen in vdanost našim skromnim, ponižnim in Bogu vdanim materam. Nekaka srčna tesnoba nas je obšla, ko smo se spomnili na naše žene in matere, ki so sicer v vseh trudih in težavah enakovredne možem. To pa je večkrat vzrok, da ne morejo vršiti v polni meri naravnega poslanstva in naloge, ki jim je določena od Boga. To pa je vzrok, da je danes toliko razbitih zakonov in toliko nesrečnih mater ter otrok.

Ta dan pa nismo proslavljali samo materinskega dne. Proslavili smo v svoji sredi tudi dva zaslužna jubilarja. Najprej smo proslavili dvajsetletnico pastirovanja splošno priljubljenega našega gospoda župnika Ludvika Janka. Slavili pa smo tudi tridesetletnico našega mežnarja Lojzija. — Obema gre v verskem in cerkvenem oziru vsa čast in hvala. Samo Bogu je znano, kaj sta v zadnjih desetletjih oba doprinesla za duševni blagor radiških faranov ter za ohranitev kraljestva božjega na zemlji. Bog jima bo nekoč za vse to dober plačnik, mi farani pa se jima zahvaljujemo za ves njun trud. Naj bi še dolgo vrsto let bivala med nami ter nas pripravljala na naš skupni cilj brez ozira na stan in poklic.

Naši igralci so se spet enkrat prav dobro postavili. Občudovati moramo njih pridnost in vztrajnost. Kljub obilnemu delu so si še vzeli čas za vaje. Res so se lepo naučili, ko so tako izvrstno in brezhibno bili kos svojim nalogam. Posebna zahvala naj

VÖLKER - MÖBEL
Celovec, Villacher Ring 45-47

bo izrečena bogoslovcu Rebernikovemu Franciju iz Spodnjih Rut. Ta ni mislil ne na čas in ne na trud, zato pa je tudi prireditelj tako lepo uspela. Vse priznanje pa tudi gospodični Anici iz St. Ruperta pri Velikovu, ki je učila in vežbala naša dekleta, ki so nas tako prijetno iznenadila s svojim nastopom. S kolo-plesom so gledalce naravnost očarala. Da odmore niso bili predolgi, nam je zapel naš znani pevski zbor pod vodstvom Šimana več naših lepih domačih pesmi.

V nedeljo navrh, to je 21. septembra, pa nas je obiskala na povabilo g. župnika gospodična dr. Polzer. Ta nam je z izredno zgovornostjo in nežnostjo, obenem pa z veliko prisrčnostjo in prepričevalno ljubeznijo, ki jo zmore edinole verno žensko srce, opisovala svoje romanje v Lurd. Opisala nam je svoje vtise in doživljanje v tem svetovnem Marijinem svetišču. Le škoda, da ni bil njen govor v slovenščini, škoda tudi, da je bil njen govor včasih malo preveč „učen“ za nas preproste ljudi.

Še nekaj moramo omeniti, ko poročamo o teh prireditvah. Udeležba pri teh prireditvah ni bila taka kakor bi bila lahko in kakor bi morala biti. Velik del faranov se le ne zaveda več svojega pravega farnega občestva in ne išče razvedrila in srčne omike tam, kjer bi jo lahko dobili in kjer je ta omika in to razvedrilo res pristno. Tako pa iščejo razvedrila večkrat po krivih potih nervoznega vrisa in brezmejnega uživanja.

RUTE

Kakor „spomladi vse se veseli, ko vsaka ptička žrvoli...“ tako se veselimo pri nas jesenskega semnja (žegnanja), čeravno žrvljenje ptičev — vsaj pri nas — že ponehava. Semenj je le enkrat na leto in ta največji praznik je tudi praznik naših žolodcev. Ta praznik znajo naše gospodinje z znano kisljo juho prav mojstrsko pripraviti. In ravno „ta čisava“ in lepo vreme privabita k nam na semenj vedno mnogo gostov. Letos pa je močno vplival na udeležbo

in posebej še na žegnanjsko slovesnost bližnji baški semenj, ki je vsako 4. leto na isto nedeljo. Tako smo pogrešali pevce — seveda ne vseh — in pa udomačeno fantovščino (konto), brez katere semenj ni bil kompleten, kakor ni v Zilji semnja brez „štehanja“. — Danes, v času najbolj razgibanosti koncentracije ustvarjajočih sil napredka na vseh področjih si ob takih prilikah ne moremo več predstavljati daritve sv. maše brez ljudskega petja, kaj šele brez vsakega petja! Resnici na ljubo moramo že reči, da je pri nas petje nekam nezadostno, svoje vrstno in enostransko, ki se v splošnem mnogo kritizira.

Letos se nam sneg že od poznega poletja ponuja v prav kratkih presledkih in spominja na bližajočo se zimo. Poljski pridelki so letos srednje dobri, ponekod presega jo povprečje. — J. Voltiju se bo tudi kmalu izpolnila davna srčna želja in danes že lahko zapoje: „Jaz pa pod gmajnico em kajžico imam in — dokler si ne bom zbral ženke ta prave — notri prebival bom sam...“ — Nmau bolj horta skoraj pod Jepo v senčni in mokri Ovčni pa so se začele dečle „udajati“! Tako se je Šimanova Naney tudi že naveličala tega včasih vendarle nmau cveč dolgočasnega ledičnega stanu — saj vročina je tudi že ponehala, prihaja pa zima, mrz. Pa bomo v kratkem izgubili še eno, ki ima tudi svoje žinje in srce tadle čier menda še pozimi rož'ce cveto. V Ovčni pa že koncem poletja vse slance pomori... Mlademu zakonskemu paru Ovčna iskreno čestita in želi, da bi jima grenek občutek, ki ju spremlja že od njune zaroke, ne grenil tihega sožitja.

Omeniti moramo še temno poglavje naše republike pod Jepo. Tu vlada pravcato obsedno stanje in trde besede čisto odmevajo kakor topovi na Koreji. Radi vode se prepriam! Če se bo spametoval in zgihljal razburkani svet, potem imamo upanje, da se bo tudi mokra Ovčna. Zima se bliža, njo pa strah pred debelim snegom. Kaj bo, če bomo še takrat skregani, ko pri oknih ne bomo ven videli. Kdo bo „vahtal“ in odvažal naše skregane mrličke, katere bo mogoče ljubi Bog poklical pred sodbo ravno sredi najhujše zime, ko bo snega do ušes, mi pa bomo še skregani.

„Kaj pomaga nam ta svet, treba kmalu bo umret...“ smo peli z vso dušo ob zadnji primiciji v St. Petru! Vse nam gre nekam narobe ali pa postrani. Stari ljudje pravijo, da so temu krive razmere, modernizacija, pomanjkanje vere, upanja in pa ljubezni do bližnjega ter omalovaževanje nedelj, ko delamo na polju še takrat, ko ne bi bilo prav nič potrebno. — Kaj hočemo, tudi nam prihaja zli duh, ki se ga sicer poizkušamo otepati, toda smo prešibki, ker imamo potuho.

HODISE

Huda zima bo, pravijo Hodišani. Pa še ne zmrzuje, ampak mladi pari se ženijo in možijo na vso paro, ker hočejo pred zimo

VÖLKER - MÖBEL
Celovec, Villacher Ring 45-47

priti v toplo gnezdo. V zadnjih dveh mesecih, odkar smo zgubili svojega dobrega župnika dr. Mikula, so se kar zagnali mladi ljudje in je bilo samo v Hodišah poročeno pet parov, nekaj pa se jih je poročilo izven fare.

Začela je Spitzarjeva Zefi iz Dobajnice, ki se je z ženinom preselila na Štajersko v bližino Gradca. Potem je stopila v zakonski stan Streinigova Matilda od Sv. Ane in je ženina kar doma dobila. Nato je Drobežev Robert odpeljal iz Hodiš našo mlado babico Hildo Aleš na svoj dom na Reauc. Sevdnikov Folti iz Plešerke, Valentin Koban pa je šel po nevesto „douta po Dravci“ in je iz št. jakobske fare pripeljal na svoj dom Gröblaherjevo hčerko. Velika hojset je bila v Hodišah posebno tedaj, ko se je ženil Kuesov Johan (Obilčnik) iz Hodiš z Ottilijo Janše iz Raven. Lorenz Jansche iz Pereti pa je vzel za življenjsko družico Goričnik Margareto iz Reuca. Ker se je pa pri Drobeževih po poroki nabralo s prihodom neveste preveč žensk, je domača hčerka mnenja, da je boljše, da si sama tudi poišče ženina in tako se je odločila, da gre za klicem srca v Bilčovs, kjer je dobila ženina Kropflnovega Johana. Poroka zadnje ga para bo v nedeljo, dne 12. oktobra.

Vsem tem novim parom želimo res tople sreče v novih domovih in božjega blagoslova na novo življenjsko pot. Naj jim ne bi zaradi zime sonce sreče kmalu mrknilo, mrveč dolgo toplo sijalo na novi življenjski poti.

Enemu pa se Hodišani čudimo. Da ni (Nadaljevanje na 5. strani)

Apno — tudi v krmo

Zaradi letošnje suše je nastala za naše živinorejce dvojna škoda. Zaradi pomanjkanja krme bodo prisiljeni prodati nekaj živine sedaj, ko je cena nizka. Pa še druga škoda je, krma bo imela letos premalo rudninskih snovi v sebi, imela bo predvsem premalo apna. To pomanjkanje apna se bo pokazalo tudi pri živalih, ako ne bomo pravočasno mislili na to, da bi apno krmi dodajali.

Pomanjkanje apna in drugih rudninskih snovi v krmi se bo pokazalo predvsem pri

no po eno pest klajnega apna, je to približno 20 dkg. Tri četrte tega apna pa gre neprebavljenega skozi črevesje in samo ena četrtna, torej 5 dkg, krava izrabi. Zato se ni treba nikdar bati, da bomo dali preveč apna — tega bi živalsko telo tudi brez škode samo izločilo — navadno bomo dali le premalo apna.

Zato si zapomnimo: dajmo kravam in telicam v letošnji zimi vsak dan po eno dobro pest klajnega apna. Z malimi stroški bomo tako dosegli, da bodo krave zdrave, da bodo ostale breje, da se bodo teleta v brejih kravah dobro razvila in da bodo dajale — ako bo seveda tudi drugače krma zadostna — nezmanjšano količino mleka.

SVETOVNA ŽETEV ŽITA

Po cenitvah ameriškega kmetijskega ministrstva pričakujejo za letošnje gospodarsko leto, ki se je pričelo 1. avgusta in traja do 31. julija 1953, rekordno žetev krušnega žita. Pridelek cenijo na 258 milijonov ton. Letošnji pridelek žita bi bil za približno 10 milijonov ton večji, kakor pa je bil pridelek v letu 1938/39, ki je bil dosedaj največji pridelek v zgodovini kmetijstva sveta.

Po cenitvah ameriškega kmetijskega ministrstva bo pridelek pšenice po vseh kontinentih severne poloble zemlje nadpovprečen, največji prirastek pa bo v Severni Ameriki. — Južna Amerika bo imela srednjo dobro žetev. Avstralija pa podpovprečno. Rekordno žetev pa bodo imeli v Aziji. — Zelo dobra letina pšenice pa je bila letos tudi v Zapadni Evropi in so nekatere države dosegle dosedaj največje pridelke pšenice.

Pri nas na Koroškem

(Nadaljevanje s 4. strani)

„Nedelja“, niti „Naš tednik“ nista nič napisala v slovo našemu dolgoletnemu dušnemu pastirju dr. Mikuli, ki so konec avgusta odpotovali v Avstralijo, da tam skrbijo za novonaseljence. Saj so gospod imeli mnogo prijateljev v Celovcu, pisali so v naše liste in mi in drugi smo dolga leta radi poslušali njihove lepe in bogate govore ob nedeljah zjutraj na radiu. Kako to, da se gospoda noben teh listov ni spomnil. Ali res velja: izpred oči, iz spomina!

Mi bomo pa našega dušnega pastirja ohranili v lepem spominu in molil zanj, kakor so nas gospod ob odhodu prosili, da jim tako vsaj mi ostanemo hvaležni in jih ohranimo v dobrem spominu.

KNEŽA

Dragi Knežani! Kakor gotovo že vsi veste, sem vzel slovo od Vašega kraja. Žal mi ni bilo mogoče, da bi se mogel od vseh posloviti. Zato pa se po „Našem tedniku“ poslavljam od Vas ter Vam vsem skupaj želim obilo sreče ter božjega blagoslova. Posebej pa se zahvaljujem častitemu g. Fritzerju za velikodušnost, katero mi je ves čas izkazoval. Vam pa, dragi otroci, še enkrat najlepše pozdrave, ostanite pridni in učite se radi, da bodo imeli z Vami veljajo starši kakor tudi učitelji.

Armin Kurbus, učitelj.

SELE

Žegnanja smatrajo za dneve zabave in razveseljevanja. Zato je na letošnje jesensko žegnanje 5. oktobra naše prosvetno društvo „Planina“ poskrbelo za prijetno razvedrilo z lepo prireditvijo, prvo po počitnicah. Zopet je nastopil naš moški pevski zbor pod vodstvom dolgoletnega pevovodje Simona Olipa in zapel eno umetno in dve narodni,

pa tudi zmanjšani dekliški ni zaostajal. Oba zbora sta pokazala, da Selani lepo zapojejo, če se le morejo in hočejo izuriti z vajami. Mladenke v rožanskih narodnih nošah so ob melodijah narodnih pesmi zelo mikavno predvajale rajanje in žele zato viharo priznanje. Šaloigra „Začarana soba v gostilni pri beli vrani“ je vzbujala veliko smeha pri otrocih in odraslih. Igralci, mlajši fantje iz vasi, večinoma novinci, so pokazali, da bodo z večkratnim nastopom napredovali in postali dobra igralska družina. Po prireditvi je pomnožena dekliška vrsta na prostem ob zvokih harmonike ponovila rajanje in tudi otroci so poskusili selski koloples.

Plesalke in gledalci, vse je bilo veselo razpoloženo. Tako smo Selani začeli nekako konkurirati z Ziljani, ki na žegnanje prirejajo „rej pod lipo“.

Hladna jesen je že tu in zima se bliža. Več bo časa za prosvetno delo. Prostori v farnem domu nas vabijo! Zbirajmo se tam, da bistrimo glavo in blažimo srce.

SELE — ZAVRH. KOT

Šolo dobimo, zdaj je resnica! Betoniran je že temelj in kmalu se bodo na njem dvignili zidovi. Če bo lepo vreme, bo še letos stavba v surovem stanju pod streho. Šola bo pritlična, pa oskrbljena z vsemi modernimi pritliklinami. Poleg šolske sobe bo veranda, shramba za učila, garderoba, umivalnica itd. in seveda udobno stanovanje za učitelja. Bo pa v šoli tudi prostora za oltar, da bo kar tam mogoče imeti šolarske maše, ker sta selska in bajtiška cerkev preveč oddaljeni. Naši otroci, ki zdaj hodijo v šolo v oddaljene Bajtiše in Sele, se že veselijo, da jih bo prihodnjo jesen nova šola sprejela v svoje okrilje.

PLIBERK

Cenjenemu prebivalstvu
Pliberka in okolice

Ker sem začela s trgovino v Hall-u na Tirolskem, sem se odločila, da prodam trgovino, ki jo je doslej vodila moja družina pod imenom

trgovska hiša Magnet v Pliberku

Med velikim številom zanimancev za to trgovino sem dala prednost gospej Friedi Herzele, hčerki dobro znanega trgovca Mitteregger iz Labuda. S tem se torej poslavljam od cenjenega prebivalstva Pliberka in se mu zahvaljujem za zaupanje, ki ga je izkazovalo desetletja moji družini; obenem pa prosim, da prenese isto zaupanje tudi moji poslovnim naslednici, gospej Friedi Herzele.

Z odličnim spoštovanjem
Maria Magnet
trgovska hiša, Pliberk

Z izrazi prav odličnega spoštovanja
FRIEDA HERZELE
trgovska hiša, Bleiburg-Pliberk

Kotiček kranjskega Janeza

Prav dobre volje sem se oni dan vsedel v cestno železnico. Sopotniki me niti malo niso zanimali. Sedel sem nekaj časa sam na dvosedežnem sedežu. Ker sem si lahko prostor izbiral, sem se porinil k oknu in gledal sem ven na mirno drveče avtomobile. Jezilo me je, ker so nas vsi prihitevali — dosti ni manjkalo, da nisem zavpil vozaču „hilaj, hilaj!“ Vozniku se pa ni nikamor mudilo — ga že nihče nikamor povabil ni — počasi je spuščal voz po tiru, od časa do časa je res malo pocingljal in to pa je tudi bilo vse, kar naj bi potnika kratkočasil.

Ko že nisem vedel kaj razmišljati, sem se spomnil na želodec in popadlo me je poželjenje, da bi kaj dobrega jedel in pil. „Ne bo dolgo, ko se bova tam pri Ferdotu prav dobro imela,“ sem dopovedoval želodcu.

Debela gospa sede poleg mene in me zmoti v premišljevanju. Nekaj mi je žena začela dopovedovati, kako toplo da je spet danes — jaz pa sem ji iz dveh razlogov le kratko odgovarjal: prvič, ker le bolj slabo znam angleško in drugič, ker mi zvestoba mojim „trem koroškim dečlam“ narekuje, naj si nikar tujih žensk ne ogledujem.

Na misel mi je prišlo — vedi Bog, če in kdaj bova sedela takole skupaj s tisto mojo Mojco. Da bi le tako tovrsta ne bila, kot je tale tu poleg mene, saj sem na tesnobi kot konzerviran arnik. Nikoli še nisem sanjari o kaki prav „vitki“ postavi, ali toliko mesa skupaj je pa tudi enkrat nič!

Pripeljem se do kraja, kamor sem bil namenjen.

Kakih deset minut pozneje sem že potrkal na vrata mojega gostitelja. Fant, ki bi smel že biti mož, se je ravno pripravil k večerji. Prijazno me je sprejel, z velikimi nepotrebnimi ceremonijami.

„Ferdo, le nikar toliko nepotrebnega hrupa. Použij svojo „skromno“ večerjo, jaz pa te lepo mirno počakam. Kar lepo počasi! Nimam žene, ki bi mi diktirala, ob kateri uri moram biti doma.“ Tako in podobno sem Ferdotu prigovarjal, ker je hotel vse skupaj pustiti in se posvetiti moji strežbi.

Kakor da me vse prav nič ne zanima in da malo gledam, sem listal po nekih starih časopisih, le tu pa tam sem pogled vrgl tjaj preko mize. Pečena čipka se je naglo pomikala v notranjost Ferdovega telesa. Malo je postrigel z ušesi, par glavnih kosti sem videl na krožniku, vse drugo je šlo v drugo deželo, „kjer ptički ne prepevajo“... Da ne bi golazen kurja v trebuhu izvajala kakih nezaželenih „akrobacij“, je naš Ferdo zametal praznino okoli čipke s

praženim krompirjem in kislo solato.

„Ta pa ima apetit,“ sem si mislil, „jaz sem v primeri z njim prava neješča šleva.“

Prekrižal se je res — odmolil pa je takole: „Veš, Janez, jaz imam za večerjo vsaj trikrat na teden kokoš, imam rad in poceni pride to meso v Ameriki.“

Jezik mi je migal, zinil pa nisem to pot nobene. Norec bi bil, če bi mu nekaj opomnesel in prav sedaj, ko bo mizo pogrnil

CENEJŠI SMO

Flanela enobarbna meter	S 10.80
Flanela vzorčasta meter	S 16.80
Flanelaste rjuhe zelo lepe kom	S 49.—
Barhenti lepi vzorci meter	S 14.80
Zavese krasni vzorci meter	S 15.—

Tekstilna trgovina

ROLF KASSIG

Celovec-Klagenfurt, Benediktiner Platz 7

za me. Kaj pa naj bi mu oponesel — nič — samo to bi rad zinil: „Kje je pa tisti Ferdo, ki ima najrajši domače močnate jedi in ki mu ni za meso.“

Posodo po mizi je pobral in jo postavil v pomivalnik, takoj nato pa me je potisnil v svojo sobo.

„Vidiš, Janez, to je pa moja soba,“ me je predstavil pohištvo.

Soba mojega gostitelja je bila kot sprejemna, igralna, vasovalna in spalna soba — pogostoma pa je izpremenjena v obednico in pivnico. V tej sobi sem tistega dne jaz, kranjski Janez, zdravil svoje čudne želodčne krče.

Brez kakšnega zavijanja bom prihodnjič povedal, kako dobro sem se imel, na račun našega gostoljubnega Ferdota.

Kranjski Janez

Pregovori

Blaga in umna roka more voditi slona za eno samo dlako.

Norec pije — ko se najbolj mudi — svoj čaj z vilicami (Kitajska narodna).

Kdor deli svoj premog takrat, ko pada sneg, je plemenit človek — ali pa norec (japonska narodna).

Slepec tudi najlepša knjiga ne pomeni nič (irska narodna).

Brezuspešno je prepevati gluhi ušesom.

Prava lepota je samo tista, ki temelji na notranji dobroti.

Kar je moralno nepravilno in greh, ne more biti nikdar politično prav.

Pri svobodnih ljudeh odloča glas volivcev in ne nasilje. Kdor pa napreduje in pridobiva z nasiljem, ta bo propadel in bo moral tudi plačati stroške (Abr. Lincoln).

ALOJZIJ HUTTER:

Moje šolanje in življenje

(Nadaljevanje)

V šematizmu lavantinske škofije za leto 1859 sem našel med benediktinci št. Pavla še Maksima Mlakerja (rojen 25. 11. 1807 na Kranjskem — Mariental), ki je bil takrat ravnatelj konvikta in pomožni učitelj za slovenski jezik. V krškem šematizmu za leto 1863 je pri njegovem imenu samo napisano: Oekonom. Redovniške obljube je napravil 25. 7. 1838. Umrl je 2. 5. 1881, star 72 let. — Je pa še več Slovencev med benediktinskimi patri. O tem pa pozneje kaj več.

Moji profesorji v št. Pavlu

1. Gallus Jäger, roj. v št. Andražu v L. 28. 2. 1836, posvečen 9. 7. 1859, redovne obljube je naredil šele 9. 6. 1884, kar kaže, da je bil dalje časa zunaj v dušnem pastirstvu. Bil je moj katehet v št. Pavlu, kot profesor je rad hodil na deželo in je rad pomagal slovenskim župnikom. Mene je pri sprejemnem izpitu vprašal slovensko, toda bolj tiho: „Kaj je kes?“ Kako bi bil rad gladko odgovoril: „Kes je duševna žalost nad storjenimi grehi.“ Pa sem dvomil, ali sem prav razumel in molčal sem. Medtem pa je že vprašal 10 zapovedi. Še sedaj me jezi ta preključna neodločnost (cagovitost pravijo). — Jäger je opravljal razne službe tudi v Celovcu. Umrl je 7. 10. 1911, star 76 let, kot administrator v Dobri vesi. Nekoč je začel prof. Jäger nenadoma v 3. razredu izpraševati 6 resnic in drugo, kar bi moral vsak znati. To je koj nagnalo strah četrtoletnikom, ki so prihiteli k nam mam s kmetov in nas prosili, da naj jim pomoremo v zadregi.

2. Anselm Achatz, roj. v št. Andražu v L., umrl je 24. 3. 1921, star 76 let. Bil je „Hofmeister“, arhivar in konservator za umetnino in starino. Učil je latinsko in nemško.

3. Ernst Frankl (umrl 27. 6. 1891 star 48 let). Poučeval je latinsko, grščino in nemščino. Sicer je bil še „Rentenmeister“ in lovec, bil je majhne postave, v šoli pa je bil zelo resen.

4. Eberhard Katz (roj. v št. Pavlu, Altersdorf, umrl 1. 2. 1926, star 90 let). Poučeval je geografijo in zgodovino ter nemščino. Imel je bister pogled in sem ga imel za najbolj učenega. Bil je tudi direktor. — Nekoč je prišel k njemu majhen mož, slovenski kmet Hribnik z že odraslim sinom, ki je bil malo upognjene postave. Prosil je direktorja, naj bi sprejel sina v latinske šole. Ravnatelj je vprašal: „Hat er wohl Verstand?“ Oče pa odgovoril: „Hat er nicht Verstand, hat er aber Vernunft.“ Študenti so to slišali in so se posmehovali. In res fantu, ki je vstopil v šolo, s študiranjem ni šlo. (Danes je na Dunaju Kanisius-zavod, ki pomaga takim poznim poklicem pri študiju).

5. Ambrož Pauler (že preje omenjen pod 4).

6. Severin Christen (roj. na Sudetskem — Neudorf, umrl 8. 10. 1890, star 52 let). Leta 1863 je bil bogoslovec v 3. letniku. Pozneje je poučeval fiziko in naravoslovje.

Slovo od št. Pavla

Predno se človek loči od ljubega kraja, si še rad ogleda stanovanje in se spomni tega in onega dogodka. Zato prosim vse bralce še malo potrpljenja.

S Hansom Krebitz-em sva stanovala zunaj trga v nizki hišici, stoječi na samem, na travniku, ob potoku z drevesno senco.

(se nadaljuje)

MLADINA PIŠE:

Želinje

Ko pismonoša prinese „Naš tednik“, ga takoj hitro pregledam in nato preberem vse novice. Tako sem v zadnji številki z dne 25. septembra našel novo stran, in sicer stran za našo mladino, kar me zelo veseli. Prepričan sem, da bo ta stran ugajala vsej naši mladini. Res je tako, kakor sem bral v „Našem tedniku“, da je prišel nenadno vihar in slovenska pesem je morala utihniti in govoriti si moral, česar sploh nisi razumel, ali pa vsaj ne dobro. Navmes pa je posegla božja roka, minila so ta nesramna dogajanja, zadonela je zopet slovenska pesem, ki se še danes glasi in bo živela. Vsak pameten človek je vesel in hvali Boga, da je enkrat tega konec, da je prost in govori kakor hoče.

Na žalost moram tudi ugotoviti, da ve-

liko slovenskih družin, ki se štejejo za dobre in poštene Slovence, berejo celo slovenske liste, vzgajajo pa svoje otroke v tujem jeziku. Veliko je tudi danes mladine, ki hodi v mesto delat ali pa v šolo, toda ne čujejo več slovensko govoriti. Celó tako daleč že gre, da morajo starši z njimi po tuje govoriti, ko pridejo otroci domov. Tega res ne razumem, kako morejo biti starši tako boječi.

Vprašal sem pred kratkim nekega fanta, ki je prišel iz mesta domov, ali ne zna več po domače govoriti. Pa mi je odgovoril: „Slovensko ja ni lepo, nemško je veliko bolj moderno in tudi bolj po mestno.“ Ko bi gledali ti siromaki na svoje starše, ne pa na druge, bi bilo vse lepše. Zato, mladina, ne zaničujmo materine govorice!

Tonček gre v šolo

Prišel je ganljivi trenutek slovesa. Tonček se poslovlja od babice in drugih. Očka mu naroči, naj bo priden. Mamica ga še pokriža, tedaj pa Tonček izgubi možato ravnovesje, srček mu uide iz leve strani in milo se razjoče, tako milo, da je dobila solzne oči še mamica in vsa družina, ki je na pragu zbrana čakala, da vidi, kako bo Tonček zastavil prvi korak v življenje.

V šolo je peljala Tončka teta po beli cesti, ki vodi proti Peci tik ob potoku. Na tej cesti do šole srečaš dvoje znamenj: lesen Pavlejev križ in dalje gori zidano kapelico. Tonček in teta se grede pogovarjata. Teta pravi: „Vidiš, Tonček, po tej poti sem tudi jaz pred mnogimi leti hodila v šolo. Pred Pavlejevim križem smo se otroci ustavili in se pokrižali.“ Tonček je bil razoglav in ni imel kaj privzdigniti v počaščenje Pavlejevega znamenja — zato se je pa zbrano pokrižal. Teta se je zamislila: Sedaj bo Tonček vsaki dan dvakrat srečaval križe ob potu v šolo — o, koliko bo svetih znamenj na njegovem otroško jasnem čelu. Srečaval pa bo še druge križe, male in tudi velike, ki bodo drugim nevidni, za Tončka pa bodo težki, silno težki in padali bodo na njegove rame. Toda, Tonček kaže, da bo možat, nosil jih bo,

kakor jih nosi premnogo mož, šibkih po telesu, velikih po duhu, ki se ob potu življenjske šole zamislijo v podobo Križanega...

Teta razlaga: „Čuj, Tonček, kako potoček šumlja in hiti daleč v svet. Ko pritečejo vanj vode sosednih strug, bo naš potoček narasel, da bo širok in globok, predno se zlije v Dravo. Tudi ti boš rasel, Tonček, in boš vedno modrejši, če se boš pridno učil iz šolskih in drugih dobrih knjig. Dober nauk iz knjige bo zate čista, zdrava pijača.“

Ob potoku na levem bregu je ležala mogočna, posekana smreka. Teta opozori Tončka na to mrtvo smreko: „Na tej smreki, ko je še stala, je skozi 40 let visela spominska podoba. Na podobi je bil naslikan potoček in možakar, ki je padel z glavo v vodo in utonil. Ko smo šolarji predavnimi leti vpraševali ljudi, kaj to znamenje na smreki pomeni, so nam povedali, da je na tem mestu neke noči utonil pijanec. O, smo se šolarji te vesti prestrašili in pijačo, ki ima v sebi alkohol, smo smatrali kot hud strup, ki spravlja ljudi v smrt.“

Tonček se je resno zamislil — a teta ga je zdramila iz razmišljanja s pripovedovanjem, kako je bila v šoli nekoč z drugimi

šolarji zaprta; gospod učitelj jih je zalotil, ko so se na poti iz šole domov nespodobno vedli: skakali so čez vodo, igrali grede frnikole (kroglice šlečkali) in kričali. Sploh, da je bil njihov gospod učitelj dober, a strog mož; povsodi je bil šolarjem za petami in jih opominjal k lepemu vedenju. Teta je pripovedovanje zaključila: „Zato smo se pa tudi pozneje po tisti kazni lepše obnašali; lepo smo pozdravljali, ko smo srečevali ljudi, s pozdravi: „Dobro jutro, dober dan...“ Tudi ti, Tonček — pravi teta — se na vsaki poti lepo vedi in pozdravljaj, kakor smo mi pozdravljali. Vedi, da z našim lepim pozdravom: „Dobro jutro, dober dan, z bogom“ — odpremo vrata v domove in v srca dobrih ljudi.“

Tonček je brihtno in zadovoljno priki-mal tetinim besedam in ko sta prišla do zidane kapelice sredi vasi, se je za trenutek ustavil in jo nato tiho mahnil poleg tete gor do šole kraj vasi.

TETA MILKA:

Pastirska

Juhe, juhe, sonček je zlat.
Zvonko po trati gre,
z njim gredo ovčke vse —
juhe, juhel o, je bogat.
Zvonko žene čredo za grič.
Ovčke se pasejo
v travici — rasejo.
Glasno poka Zvonkotov bič!
Soncece hiti za gore...
čuje se glas zvonov,
žene svoj trop domov
Zvonko. Žganci se že kade.

ZA BISTRE GLAVE

Rešitev iz zadnje številke „Našega tednika“.

6. Podkev. — 7. Sneg. — 8. Naslikani.

III.

9. Kri tlači in kri nosi, samo je pa nima?
10. Kdo gre čez vodo, pa ne dela sence?
11. Je bilo in bo, pa ni več kot štiri tedne staro?

PO SVETU

Največji botanični vrt v Avstriji. V okoličini Linza so dovršili novi botanični vrt. Dela so trajala dve leti, stroški so znašali 865.000 šilingov. Na površini 1.6 ha je za alpsko floro namenjenih 400 kvadrat. metrov. Pripeljati je bilo treba 19 vozov skalovja apnenca, 6 voz granita in en voz drobnega kamenja. V vsem botaničnem vrtu so nasadili 20.000 rastlin.

Ker so v Avstriji šolnine za visokošolce za petino zvišali, se visokošolci pripravljajo na splošen štrajk.

Lesičjak

Koroški ljudski pesnik in pevec

(I. nadaljevanje)

Glede imena omenja tole:

Leder se jaz pišem,
Franci mi je ime.
Jaz pa mam še drugo ime,
eno poerbano:
Jaz sem Lesičjak al Lisjak,
toliko imenov nima vsak.
Jaz vse voljno potrpiam,
ker se z vincem poživim.

Iz mlajše dobe Lesičjakovega življenja ni znano mnogokaj. V šolo ni zahajal, ker je pač takrat v Globasnici še ni bilo. V poznejših letih, morda pri vojaki, se je naučil toliko čitati, da je razbiral tiskane črke. O svojih fantovskih letih pravi:

V mojih mladih letih
sem bil rad vesel, v
sem rad dečle vidu,
še rajši pri njih bil.

A ni se mogel dolgo veseliti mladeniške prostosti, kajti bil je fant čvrste in lepe postave in „kdor je hotel takrat cesarja služiti, je moral brez tadvá bit.“ Najbrže leta 1854 je moral k vojakom v Celovec, kjer je ostal 12 let. Dvakrat je medtem moral na vojno, in sicer leta 1859 ter 1866 v Italijo. Pa tedaj je bilo pri „žovnjirih“ vse kaj drugega kot pa je danes, ko se vozijo z motovili, mi pa smo hodili zmiraj „cafuos“, tako pravi. Uroda mu je bila mila, kajti obakrat ga je vrnila zdravega domovini. Sam opeva vojaško dobo sledeče:

V šoli

Pred šolo so bili že zbrani večji šolarji. Matere pa so prihajale z malčki — novo-pečenimi šolarčki in vsem je šlo pol na smeh pol na jok. Sosedov mali Francek je tudi že prišel s svojo materjo pred šolo in tako je Tonček dobil svoj par. Izročile so, matere in tete, svoj živi drobiž gospodom učiteljem. „V imenu božjem!“ je vzdihnila teta, ko je njen ljubi nečak Tonček v koraku s Francekom prvič korajžno stopil čez šolski prag.

Teta je isto dopoldne srečala Tončka vračajočega se iz šole domov. Možato je korakal ob potoku in hlastno mlel med zobmi kos za kosom od namazanega kruha, prvo malico iz šolske torbe. Teta vpraša Tončka, kako da je bilo v šoli — pa je odgovoril kratko in jedrnato: „Tako, da je prav!“

O, naj bi v vseh naših šolah bilo res tako, kakor je prav!

Teta Milka

V Nemčiji je nad sto tisoč študentov kljub zelo visokim šolninam in čeprav ni mnogo upanja, da bi mogli dobiti po diplomirano primerno zaposlitev.

Predsednik severno-ameriške esperantske zveze, dr. Willam Solzbacher iz New Yorka, je na 42. kongresu zveze izjavil, da zdaj poučujejo mednarodni jezik esperanto v 625 šolah na svetu. Dostavlja je, da priznava milijon ljudi potrebo univerzalnega jezika.

Kokodak

Naša puta, bela jarčka,
nič olike ne pozna;
rada zoblje iz peharčka
in obenem še brsklja.

Nese pa še kar marljivo
naš preprosti kurji spak;
kadar pa iznese, živo
se zadere: „Kokodak!“

Nalašč se tako pohvali,
da jo sliši cela vas;
godrnja že putek mali,
ker mu njen preseda glas.

Putá pa se nanj obregne
in ozmerja ga grdo,
takrat šele prav zategne:
„Kokodajs“ in „korokól“

Naši mali jarčki sličijo
danes sleherni zemljan,
kdor se s svojo hvaló diči
in šopiri dan na dan.

Kadar se mu kaj obnese,
brž razbobna prek in prek
kakor kura, ko iznese:
„Kokodaja, kokodek!“

Limbarski

ZA NAŠE OTROKE:

DOMA

Jaz sem kmečki otrok. Zaradi tega se mi na vasi najbolj dopade. Bil sem že v vsaki hiši in poznam vse odrasle in vse otroke.

Na poti v šolo, ki stoji v sosednji vasi zraven cerkve, se pa bojim nekaterih fantov, ker so močnejši od mene. Pa tudi hvalijo se radi. Pravijo, da mnogo več znajo kakor jaz, kar jim pa ne verjamem.

Naša hiša ni posebno lepa. Tudi velika ni. Manjša je od skednja. Pod skednjem je hlev in v hlevu so živali: konj, krave in svinje. Po gorici hodi petelin s kurami. Race so doli pri potoku. Ta žene pri sosedu mlinsko kolo. V mlinu zmlejejo žito v moko. Moka se potrebuje za kruh, pogačo in druga jedila. Vsa jedila — zajtrk, južino in večerjo — nam skuha mama v kuhinji na štedilniku.

V črni kuhinji stoji v enem kotu svinjski kotel, v drugem pa stari zid. Naša babica so še kuhali na njem. Zdaj pa na zidu samo še zakurimo, če prekajamo meso in klobase.

Družinska soba je največja. Tam je stara peč in poleg nje velika miza, na kateri pišemo mi otroci domače naloge. Meni vedno pomaga sestra, ker sem pač še majhen. Ko bom velik, bom znal vse. Tudi oral bom in sejal ter kosil na travniku. Z vozom se bom peljal v mesto.

Doma

Doma je tako prijetno,
da povedat' tega ni,
koncem vasice domače,
majhna hišica stoji.

Mamica tam čaka nate,

ded popravlja grabljice,
atej se na skednju suče,
babica ve pravljice.

Sestra, brat in vsi domači,
ljubijo te, otrok moj;
dom domači vse vas druži —
ljubi ga, svet on je tvoj.

R. Vouk

Potepuha

i, u, e, o, a,
naše mačke ni doma.
Če doma bi bila,
miško bi dobila.

i, u, e, o, a,
Banček čitati ne zna,
če doma bi bil,
pridno se učil —
nekaj bi dobil!

a, o, e, u, i,
mačka zdaj domov hiti...
Gospodinje se boji!
Ta jo iz kuhinje napodi,
mleka danes ne dobi.

i, u, e, a, o,
tudi Bančku gre tako:
nič večerje ne dobi —
Mama jezno se drži...

Mačka lačna zunaj joka,
Banček pa v postelji stoka.
Nikdar več ne bosta to storila,
sta oba zdaj obljubila.
Kdor pač ne uboga,
tepe ga nadloga.

Valentin Polanšek

POLJEDELSKI STROJI - NADOMESTNI DELI - POPRAVLJALNICA
VALENTIN PATERNIONER
 CELOVEC - KLAGENFURT

Uradna prodaja in popravilnica za STEYR-tractorje, HOVAL-centralne ogrevalnice, samoprodaja za Koroško in štajersko. — Od najnavadnejšega pluga do najmodernejšega kosilno-mlatilnega stroja dobavljamo za kmetijstvo vse potrebne stroje in priprave. — Svetujemo, prodajamo, pomagamo — tristransko naše delo za vas!

Hans **Traninger**

EXPORT
IMPORT

HOLZHADEL

KLAGENFURT, Völkermarkter Strasse 38 • Telefon Nr. 15-95

KNJIGARNA IN TRGOVINA S PAPIRJEM

CARINTHIA družbe sv. Jožefa

CELOVEC — KLAGENFURT, VÖLKERMARKTER RING 25

Ima vedno na zalogi vse šolske potrebščine za vse učne zavode, kakor šolske knjige, zvezke, risalne potrebščine, nalivna peresa itd. — Bogata zaloga devocionalij, slik (v okviru in brez okvira), kipov itd. — Dnevno razpošiljamo po pošti.

ADOLF CAMPIDELL

SLIKAR — ZLATAR — KIPAR

Prevzemam VSA POPRAVILA CERKEV
in vzdavo OKLOPNIH TABERNAKLJEV

FEISTRITZ AN DER DRAU — KÄRNTEN

A. u. J. GSCHIEL OHG.

Specialna trgovina za avto-obroče in tehnične potrebščine
USTANOVLJENA 1926

EN GROS — EN DETAIL

Celovec — Klagenfurt Heuplatz 1, Telefon 11-01 in 24-07

Podružnica Beljak — Villach, Ringmauergrasse 11, telefon 47-57.
Plašči za dvokolesa, osebne in tovarne avtomobile, traktorje in poljske vozove.
Gumijaste cevi, gumijasti čevlji in škornji.

Karl in Wilhelm
HUBER

GRAZ, Herrengasse 22 (Ustanovljena L. 1825)

Cerkvene paramente in posode, cerkvene in društvene zastave nudi v največji izbiri. Izvršuje vsakovrstna popravila po najnižjih cenah. Priporoča č. duhovščini in novomašnikom ter dobrotnikom svoje kakovostne izdelke: Chemisette, kolarje (tudi dvojne), birete itd.

ZALOGA ZA KRŠKO ŠKOFIJO
CELOVEC - KLAGENFURT

Ebentaler Strasse 36/I, kjer se tudi sprejemajo popravila.

MATTHIAS MORITZ

UMETNI MLIN IN ŽAGA

Breg pri Grabštajnu — Rain bei
Grafenstein. Tel. 28-44

KUPUJEM OKROGLI LES VSAKE
VRSTE

BARTEL

VELETRGOVINA S PREMOGOM
IN GRADBENIMI
POTREBŠČINAMI

CELOVEC — KLAGENFURT

Bahnhofstrasse 34, tel. 18-61 in 16-67

Weinländer Josef

Umetni mlini

Celovec-Klagenfurt

Telefon 20-69

Papiermühlgrasse 66

Prodajam nekaj izvodov knjig:

1. Nemško-slovenski slovar.
 2. Slovensko-francoski slovar.
- Naročila sprejemam tudi iz inozemstva.
Naročila pod značko „Janez“ je poslati na naslov „Našega tednika“.

OGLAŠUJ V NAŠEM LISTU

VOLNA ZA PLETENJE

v vseh vrstah in barvah po najugodnejših cenah v strokovni trgovini
MAX POLLANZ
Celovec-Klagenfurt, Bahnhofstr. 8a

MESTNI TESARSKI MOJSTER

Peter Walder

se priporoča za vsa

tesarska dela, naselbinske lesene hiše, ogrodja iz tramov, ostrešja itd. po najnižjih cenah

FORD

Taunus 12 M v kratkem dobavljiv

Consul 4 Zyl. 1,5 lit.

Zephyr 6 Zyl. 2,2 lit.

Vedette 8 Zyl. 2,2 lit.

so na zalogi pri

KAPOSI & Co.

AUTOHAUS

Celovec-Klagenfurt, Villacher Strasse 51. Tel. 18-32.

Jeep strokovna zaloga nadomestnih delov
BMW strokovna delavnica, izmenjava motorjev

AUTOHAUS KAPOSI & Co.

SOLEX Razplinjevalci (Vergaser) — strokovne delavnice
Bogata zaloga nadomestnih delov
Zastopstvo za deželo:

AUTOHAUS KAPOSI & Co.

**ŠOLSKE
KNJIGE**

Za ljudske in srednje šole, kakor so predpisane na Svobodnem tržiščem ozemlju in so primerne tudi za pouk na naših šolah.
Naročila sprejema uprava „Našega tednika“.

KARL PUTSCHER
konjski mesar

Celovec
Pischeldorferstr. 12
Telefon 15-22

Prevzemamo tudi za-
varovane konje. Če sila,
koljemo podnevi in
ponoči.

Kmečki gospodarji

lastniki traktorjev!

Mislite pravočasno na žetvena in
jesenska dela na polju

in naročite za vaš traktor

**Diesel-olje
in Favorit motor oil**

RUMWOLF

uvoz mineralnih olj

Celovec-Klagenfurt, Stauderhaus

PREGOVORI

Nikogar se ne boj tako kakor samega sebe.

Smrt nikomur ne gleda na roke.

Kakršen gost tak tudi sprejem.

Čuk ostane čuk, pa vseeno ali sedi na dimniku ali na zvoniku.

Kristus, Večni in Veliki Duhovnik, je po Svojem sklepu poklical v večnost v torek, dne 8. oktobra 1952

Milostljivega gospoda

Andreja Truppe-ja

infuliranega prošta v Dobrli vasi, škofijskega duhovnega svetnika, v 71. letu življenja, v 45. letu mašništva, v 25. letu blagoslovljenega delovanja kot dušni pastir v Dobrli vasi. Pokojni je pobožno sprejel sv. zakramente za umirajoče.

Pogreb se vrši v soboto, dne 11. oktobra, ob 9. uri v Dobrli vasi.

Prosimo častite sobrate in vernike, da se spomnijo duše blagega pokojnika v sveti daritvi in molitvi.

Dobrila vas, Skočidol, dne 8. oktobra 1952.

DUHOVNIKI DEKANIJE

SORODNIKI

FARANI

Dobro jutro — dober dan, SCHLEPPE-pivo vsaki dan!

Slovenske oddaje v radiu

CELOVEC (val 417.2 m)

Poročila in objave pri vsaki popoldanski oddaji

12. okt.: 7.15 Verski govor — Petje in glasba. — 13. okt.: 14.30 Tedenski pregled — Mojstri besede. — 14. okt.: 14.30 Zdravnik — Za kmeta. 18.30 Pesmi. — 15. okt.: 14.30 Za ženo. — 16. okt.: 14.30 Za mladino (iz narave). 18.30 Pesmi (E. Adamič). — 17. okt.: 14.30 Komentarji — Zanimivosti. — 18. okt.: 8.45 Iz slov. slovstva (romanca) — Šport. — 19. okt.: 7.15 Verski govor — Petje in glasba.

LJUBLJANA (val 202,1, 212,4, 327,1 m)

Zdravstveni nasveti vsak torek ob 17.30. Kmetijski nasveti vsako nedeljo ob 15.30 — Vsak dan ob 19.00 na valu 327,1m oddaja za inozemstvo.

9. oktober: 12.00 svet v glasbi — 14.00 igra zabavni orkester — 17.10 zabavne melodije — 18.00 narodne in ponarodele pesmi — 18.40 češki pianisti. — 10. oktober: 12.00 zabavni zvoki — 13.15 opoldanski koncert — 14.00 orkester — 14.40 moški zbori pojo — 17.15 iz oper — 18.45 narodne pesmi. — 11. oktobra: 12.00 operna glasba — 13.00 jezikovni pogovori (dr. M. Rupel) — 13.10 melodije — 14.00 hrvatska narodna glasba — 14.40 igra Srečko Dražil — 16.40 slov. narodne — 17.00 komorni zbor — 17.40 orkester.

RADIO TRST II

306,1 m ali 980 kc sek

Dnevne oddaje: 7.15—8.30, 11.30—14.45, 17.30—24.00 — Ob nedeljah: 8.00—24.00 — Poročila dnevno: 7.15, 12.45, 14.00, 19.45, 23.15. — Ob nedeljah: 8.15, 12.45, 19.45, 23.15.

9. oktobra: 13.00 Domači motivi. 19.00 Slovensčina za Slovence. 21.00 Radijski oder — Janez Jalen: SRENJA, igra v 3. dej. nato Večerne melodije.

Jesenske plašče

za dame, gospode in otroke priporoča

WALCHER

CELOVEC, 10.-Oktober-Strasse 2.

Lastna delavnica. Izdelujemo oblačila tudi, če sami prinesete blago.

AVE-VOLKS-SCHLAFZIMMER

AVE-Fabrikat
AVE-Qualität

6-delno: 7-delno:
Bukev, mat. 3.590.—4.200
Hrast, mat. 3.730.—4.405
Brest in oreh, mat. 3.880.—4.605

(Cene brez stekla in zrcala)

AVE-MÖBEL

KLAGENFURT-GETREIDEGASSE-VILLACH-MORITSGASSE
Es gibt kein besseres Zimmer zu gleichem Preis

Izpopolnjujeta se

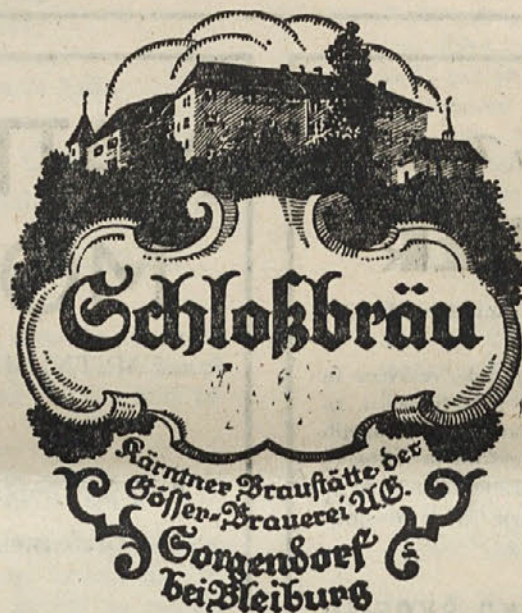
„Pravijo, da sta v zakonu dva, ki imata nasprotni lastnosti, navadno srečna.“

„Da, zelo pravilno, zato pa tudi iščem nesto, ki bi imela mnogo denarja.“

So viel Bohnenkaffee

wie Kaffeemittel, wenn mit dem Maß der Hausfrau, dem Löffel oder dem Maßbecher, gemessen wird; dem Gewicht nach sind es „nur“ 37 1/2 g. Das Vorherrschen des Bohnenkaffeeschmacks kommt von der meisterhaften Angleichung der mitverwendeten Kaffeemittel an den Bohnenkaffee.

V neizmerni žalosti sporočamo vsem sorodnikom in znancem žalostno vest, da nas je moj ljubi soprog in naš dobri oče, gospod

PETER TRBOVŠEK

za vedno zapustil v torek, dne 30. septembra t. l., ob 3. uri popoldne, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, v 55. letu starosti.

Našega dragega pokojnika smo spremili k zadnjemu počitku na pokopališču v Annabichl-u pri Celovcu v četrtek, dne 2. oktobra ob 14. uri.

Sveta maša zadušnica je bila brana v soboto, dne 4. okt., ob 8. uri v celovski stolnici.

Celovec, Ljubno pri Celju, dne 4. oktobra 1952.

V globoki žalosti:

Margareta Trbovšek, soproga; Lizi, por. Oschep, hčerka; Johan, sin.

KINO

CELOVEC-KLAGENFURT

Prechtl

Predstave ob 16.00 18.15 in 20.30

Od 10. do 13. X. „Hallo, Dienstmann“

Od 14. do 16. X. „Maria Theresia“

Stadttheater

Predstave ob 16. in 18. uri, ob ponedeljkih tudi ob 20. uri.

Od 10. do 13. X. „Zu neuen Ufer“

Od 14. do 16. X. „Das Geständnis einer Frau“

Prechtl

BELJAK VILLACH

Bahnhoftspiele

Predstave ob 12., 14., 16., 18.15 in 20.30, ob nedeljah in praznikih tudi ob 10. uri popoldne.

Od 10. do 13. X. „Der letzte Freibeuter“

Od 14. do 16. X. „Die Reise ins Ungewisse“

KINO DOBRILA VAS

Predstave ob sredah in sobotah ob 20. uri, ob nedeljah ob 4. uri popoldne

V soboto, dne 11. oktobra: „Wildwest in Oberbayern“

V nedeljo, dne 12. oktobra: „Wildwest in Oberbayern“

V sredo, dne 15. oktobra: „Der Bandit“

MALI OGLASI

Kdor išče delavca, kdor išče službo, ako kaj kupuješ, ako prodajaš — k vsemu ti pripomore Mali oglas v „Našem tedniku“

Premestitev zobne prakse: Denti Julio Rihla, Velikovec. Sedaj: Gmüner Strasse 35, tel. 232 (nasprotno kmetijske zadruge). Ordinacija: 8. do 13. ure, od 14. do 18. ure ob sobotah: dopoldne.

V Angliji živi Slovenec želi spoznati zaradi ženitve pošteno slovensko dekle. Naslov in morebitne informacije daje: Ivan Zajc, D. P. Camp 4/8, Spittal a. d. Drau.

Dr. Heinz Filaferro, prakt. zdravnik v Vrbi ob Vrbskem jezeru imenovan od 6. 10. 1952 ordinacijo in stano vanje „Villa Herzele“ ob obrežju promenadi. Tel. 342.

Drago slovensko dekle, piši mi direktno. Sem 27-letni Slovenec iščem vljudno, prijazno, 20 — 25 letno Slovenko zaradi dopisovanja. Piši na naslov: A. Mestek, 714 Main St. Waukegan, Ill. (U.S.A.).

URADNE OBJAVE

Zbornica obrtnega gospodarstva za Koroško
Zavod za pospeševanje gospodarstva

TEČAJI ZA AVTOGENO VARJENJE
V BELJAKU

Dnevni tečaj: Začetek v ponedeljek, dne 13. oktobra 1952, ob 8. uri zjutraj; trajanje en teden, dnevno od 8. ure do 14.30.

Večerni tečaj: Začetek v ponedeljek, dne 13. oktobra 1952, ob 17. uri; trajanje dva tedna, dnevno od 17. do 22. ure.

Prihodek za tečaj: S 150.—; kraj tečaja: strojne delavnice De Pretis, Beljak, Gerbergasse 35.

Prijave in vprašanja je poslati takoj okrajnemu uradu trgovske zbornice v Beljaku, Gerbergasse 24.

Pozor, naglušni! Brezplačno predvajanje vseh tipov: LV S 1.605 OV S 1.430 VV S 1.270 AV S 1.710 SV S 1.400

Radio Schmidt, Celovec, Bahnhofstr. 22

KÄRNTNER

AUTOSALON

lastnik Alex Polgar

HERRENGASSE 10

Celovec-Klagenfurt, Tel. 44-24

LOHNER-motorni kotali in avtomobili

tovarniško novi ali priložnostni nakupi

Prodaja - nakup - komisija

POCENI PRODAJA za jesen se je začela v trgovski hiši

Georg Umschaden

Celovec Klagenfurt
Fleischmarkt

Blago za plašče in obleke, krzneni plašči itd. ...